

ŠALEŠKI TRUDAR

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA OBČINE VELENJE

25. april 1968 — LETO IV. Št. 7 (69) — Cena 0,30 dinarjev — Poština plačana v gotovini.

JUTRI BO SEJA OBČINSKE KONFERENCE ZKS

Komite občinske konference ZKS Velenje je na zadnji seji med drugim obravnaval tudi predlog komisije za samoupravljanje in družbeno-ekonomsko odnose o sklicu druge seje občinske konference zveze komunistov Velenje. Razpravljali so tudi o organizaciji občasnega aktivna komunistov s področja zdravstva in socialnega zavarovanja.

Komisija za samoupravljanje in družbeno-ekonomske odnose je predlagala komiteju naj skliče drugo sejo občinske konference ZKS Velenje, v petek, 26. aprila. Za to konferenco je komisija pripravila tudi sklepe. Nanašajo se na družbeno ekonomsko

problematiko v občini, zajemajo pa tudi ustrezne predloge in ukrepe.

Na seji občinskega komiteja pa so razpravljali tudi o vprašanih zdravstvenega in socialnega zavarovanja. Občani so zlasti na zadnjih zborih ostro kritizirali razmere v

zdravstvu in negodovali ob predpisanem dodatnem prispevku, ki ga morajo plačevati iz svojih čistih dohodkov. Zato komunisti prav gotovo ne smejo ostati neprizadeti in so na redni seji imenovali komisijo, ki bo pripravila vse potrebno za sklicanje občasnega aktivna komunistov s področja zdravstva in socialnega zavarovanja. Komisijo sestavljajo Jože Melanšek (predsednik), Vida Klemenčič, Franc Verdev in Franc Pristovšek. Komunisti občasnega aktivna bodo z ostalimi delavci zdravstvenega in socialnega zavarovanja poizkušali najti najustreznejše rešitve, da se izgube v bodoče ne bi več pojavile.

Pri sklicu občasnega aktivna se bo komisija poslužila najvišjih demokratičnih oblik, saj bo povabila vse občane, ki so zainteresirani, da sodelujejo na ustanovni seji.

Komunisti se torej odločno zavzemajo, da se poiščejo vse možnosti za preprečevanje novih izgub na področju zdravstvenega in socialnega zavarovanja, ki so se pojavile tudi v prvih treh mesecih letošnjega leta.

PRED KRVODAJALSKO AKCIJO Humano in množično

Clovek je izumil stroje, avtomobile, letala. Njegovo življenje je s tem lažje, potovanja hitrejša in udobnejša. Zal prinašajo takšna in podobna ugodja tudi svoje slabe strani. Delavec je za hip nepazljiv in že mu stroj utrga roko. Pešec se zamisli in že obleži pod kolesi avtomobila. Avtomobilist prezre ali ne upošteva prometnega znaka in posledice so tu. Še bi lahko naštevali, toda naš namen je drugje...

Vsaka nesreča terja človekovo kri, brez katere ni življenja. Marsikdo bi moral umreti, če mu je ne bi mogli nadomestiti. Potrebna je transfuzija, to pa brez dragocene tekočine ni izvedljivo. Tudi za njeno zbiranje je poskrbljeno. Človekoljubni organizaciji Rdečega križa so potrebni le še darovalci, ljudje, ki so s svojo plemenitostjo vedno pripravljene pomagati sočloveku. To je sicer moralna dolžnost nas vseh, žal pa se je nekateri bolj, druga manj zavedamo.

Kakor vsako leto, bo občinski odbor Rdečega križa tudi letos organiziral krvodajalsko akcijo, in sicer v dveh turnusih.

PRVI: v Soštanju 5. junija, v Velenju 6., 7. in 8. junija, v Smartnem ob Paki pa 15. junija 1968.

DRUGI: v Soštanju 21. oktobra 1968.

ra 1968, v Velenju 22. oktobra 1968.

Potrebe po krvi so letošnje leto velike. Če hočemo zadovoljiti zahtevam bolnic in klinik, moramo v naši občini zbrati okrog 1.350 krvodajalcev. Zato vabimo občane, da se akcije udeležijo v čim večjem številu in s tem pokažejo pripravljenost pomagati človeku v nesreči.

Ne pozabimo, da je kri zdravilo, ki je ne more nadomestiti noben tovarniški izdelek. Morda bo že jutri rešila življenje vam ali vašemu najbližjemu.

Kri lahko daruje vsak državljan od 18. do 60. leta starosti. Pred odvzemom boste zdravstveno temeljito pregledani. Kakršenkoli strah je odveč. To je potrdilo že 1.190 lanskih krvodajalcev.

Pričakujemo, da se bodo našemu vabilu odzvale zlasti sindikalne podružnice, mladinske organizacije in druge institucije. Kolikor več nas bo, toliko večji bo uspeh!

V imenu ponesrečenih in bolnih pa se že vnaprej zahvaljujemo. Ob tej priložnosti izrekamo iskreno zahvalo darovalcem rudarskega šolskega centra, Chrommetala, Kmetijske zadruge Šoštanj, Polypexa in Gorenja.

Občinski odbor Rdečega križa Velenje

Na današnji seji bodo odborniki določili kraj občinske proslave

V četrtek, 25. aprila se bodo sestali odborniki obeh zborov občinske skupščine na skupni seji. Na dnevnem redu je 18 točk. Brez dvoma pa bo največjo pozornost pritegnila informacija o dosežanem izvajanju stališč in priporočil občinske skupščine v zvezi z uvedbo izrednega prispevka za zdravstveno varstvo. O ukrepih zdravstvenega doma bo na seji poročal v. d. direktor dr. Alojz Fijavž.

Odborniki se bodo na seji seznanili tudi z ukrepi v zvezi s pismom celjskega regionalnega zdravstvenega centra o prepovedi pošiljanja bolnikov v bolnišnico Topolišica. Sprejemali pa bodo tudi več odlokov in določili kraj, kjer bo letošnja osrednja prireditelja občinskega praznika. Krajevne skupnosti s Plešivca, Cirkovc, Skal, Saleka in Sentilja so predlagale, da bi bila proslava pri njih. Zato je občinska skupščina zahtevala, naj vse predložijo program komunalnih del v zvezi s proslavo. Odborniki bodo pred izbiro seznanili z njihovimi odgovori.

Odborniki Jože Melanšek, Franc Stropnik, Ivan Hudej, Janez Letonje, Herman Grudnik, Martin Rednarič, Vinko Kopina, Oskar Pistor, Jelena Pečovnik in Franc Mrzel pa bodo dobili odgovore na vprašanja in predloge, ki so jih postavili na prejšnji seji občinske skupščine.

Ob 1. maju — prazniku dela čestitamo vsem občanom, delovnim in družbeno-političnim organizacijam v občini z željo, da bi bilo naše sodelovanje v korist skupnosti še nadalje tako uspešno kot doslej.

Skupščina občine
VELENJE

1. MAJ — praznik v znamenju dosežkov

Delavski praznik bomo letos že trinajstič praznovali v domovini, za katero je, po herojski štiriletni narodnoosvobodilni borbi pod vodstvom Komunistične partije in tovariša Tita, padlo milijonov šest tisoč človeških žrtev. Samo nekaj dni prej, 27. aprila, pa se bomo spomnili da je bila pred sedemindvajsetimi leti ustanovljena Osvobodilna fronta slovenskega ljudstva. Z njo so se združile vse napredne sile malega in takrat zatiranega slovenskega naroda ter napovedale dokončni boj za lepšo in srečnejšo bodočnost, v kateri bi sami krojili svojo usodo, kjer bodo vladali demokratični odnosi, človek pa predstavljal največjo vrednost. Zastavljene naloge niso bile lahke. Toda delavski razred, vezan v okove hlapčevstva in ponižanja, je bil pripravljen za čeno pravičnega jutrišnjega dne, za bratstvo, enotnost in enakopravnost vseh narodov, za družbeni red v katerem bo sam prevzel vodstvo, na še tako velike žrtve.

ŽELIMO VAM PRIJETNO PRVOMAJSKO PRAZNOVANJE
Uredništvo Šaleškega Rudarja

Pravilno voden, je svoje cilje tudi v celoti izpolnil.

Oba pomembna datuma bomo letos praznovali v znamenju novih dosežkov na vseh področjih družbenega življenja. Dobrih dvajset let v zgodovini ni veliko. Zato pa so toliko bolj pomembni rezultati, ki smo jih v tem času dosegli.

Ne delamo si iluzij, da smo vse napravili. Se bodo potrebni napori za večje dosežke. Vsi se bomo morali dosledno boriti, da bomo odpravili tudi številne slabosti, ki jih poraja naš dinamični razvoj. Takšno preobrazbo jugoslovanske skupnosti narekuje ravno družbena in gospodarska reforma. Znotraj že uveljavljene družbeno-politične in ekonomskega sistema hočemo doseči nove kvalitete premike, katerih cilj je boljše življenje delovnega človeka. Nadaljnje izgrajevanje samoupravljanja in demokratizacija, dosledno uveljavljanje načela delitve po delu, večja — kvalitetnejša in cenejša produktivnost, skrbnejše gospodarjenje, izboljšanje strukture zaposlenih..., vse to so naloge, s katerimi se bomo morali spoprijeti v prihodnje.

Prepričani smo, da je naša pot pravilna. To nam vliva dovolj moči, da pred takšnimi in novimi preizkušnjami ne bomo klonili. Z zaupanjem gledamo v prihodnost, ko se bomo znova z zadovoljstvom ozirali na dosežene rezultate in si zastavljali še zahtevnejše naloge.

TV RAZGOVOR o vlogi premoga v slovenski energetiki

Na televizijskih zaslonih je bila v četrtek, 18. aprila oddaja, ki so jo imenovali razgovor o vlogi premoga v slovenski energetiki. Razgovor se je odvijal med Velenjem in Trbovljami. Ekipo Velenja, ki je bila v proizvodnji novega jaska, so sestavljali: direktor rudnika Velenje Ludvik Mali, dipl. inženir; direktor šoštanske elektrarne Alojz Ribič; glavni inženir rudnika Janez Grašič; tehnični direktor Dušan Pipuš; Jože Zohar, dipl. inženir; predsednik upravnega odbora RLV Franc Verdev, Hubert Mravljak in še nekateri drugi strokovni delavci. Poleg njih pa so bili v Velenju še direktor poslovnega združenja energetike, zastopnik gospodarske zbornice SRS in direktor rudnika Kočevje, v Trbovljah pa je bila podobna ekipa, v strojnični tamkajšnja rudnika.

OD PREGOVNIŠTVA ZAVISI OBSTOJ DVANAJST TISOČ RUDARJEV

Razumljivo je, da je bilo za oddajo na našem področju precejšnje zanimanje. Kljub temu pa bomo omenili le nekatera stališča posameznih predstavnikov, ki bodo najbolj približala potek oddaje.

Na vprašanje, kako energetika vpliva na razvoj nacionalnega gospodarstva, je odgovoril direktor poslovnega združenja energetike. Po njegovem mnenju je energetika najpomembnejši faktor v gospodarstvu. Pri nas je premog v njej še vedno vodilni vir, saj je zastopan z 58 odstotki. Ker moramo v gospodarskem razvoju nacionalno izkoriščati energetske vire, bomo premog, ki ga imamo na voljo, še vedno s pridom uporabili. Najti pa mu moramo primerne potrošnike, v bližini rudnikov.

Zanimive so navedbe direktorja zasavskih premogovnikov Ivančiča, ki je povedal, da imamo v Sloveniji približno 600 milijonov ton premoga (200 v Zasavju, ostalo v Velenju), kar preračunano pomeni 6 milijard kilovatih ur energije. To predstavlja pomembno vrednost v narodnem gospodarstvu. Tudi cene za kilokalorijo so v Sloveniji v primerjavi z inozemstvom nizke. Pri nas znašajo od 2,4 do 2,9 dinarjev, v Avstriji pa 3,1 do 3,5 dinarjev. Ne smemo končno še pozabiti, da rudarstvo zaposluje 12 tisoč ljudi in da 46,8 odstotkov gospodinjstev v Jugoslaviji še vedno kuro s premogom.

Cene premoga pri nas so pod evropskimi, v Velenju so 15 odstotkov nižje od tistih, ki veljajo v evropskem povprečju kot absolutno rentabilne.

bilne, je povedal med drugim direktor Ludvik Mali, dipl. inž. Važno pa je, da je potrošnik čim bližje rudniku, kajti na ta način se bodo zaloge zelo koristno uporabile.

PERSPEKTIVE SLOVENSKEGA PREGOVNIŠTVA DO 1980. LETA?

Povedal so tudi, da bomo lahko glede na veliko udeležbo premoga v energetiki izkoristili vse dosedanje kapacitete v premogovništvu. Kot je povedal Jože Zohar, proizvodnja premoga v svetu narašča; v ZDA za 5,7 odstotkov, v Sovjetski zvezi za 7 odstotkov itd. Torej ima lignit še vedno svoje mesto.

«Velenjski rudnik ima 800 tisoč ton neizkoriščenih letnih kapacitet, je dejal Dušan Pipuš, dipl. inž. »To onemogoča rudniku, da bi se nadalje znižal cena za 10 odstotkov. Čeprav Avstrija nima večjih zalog, še vedno gradi nove elektrarne. Pri njih velja termoelektrarna 3,40 dinarjev, pri šoštanski elektrarni 1,65 v ljubljanski toplarni pa 2,32 dinarjev.

Janez Grašič, dipl. inž., pa je opozoril na akcijski radijski premog in razložil kako daleč lahko premog transportirajo, da bo uporaba še vedno ekonomična. Prodajni radijski in konkurenčnost velenjskega lignita, v primerjavi z drugimi viri energije, je odvisen od stroškov prevoza po železnici. V Ljubljani znaša primerjalno 71,40 din za tona, do Reke se poveča že za 10 odstotkov, v Sibenu pa že

za 30 odstotkov. V letu 1960 znaša povprečna razdalja transporta velenjskega zdroba 46,5 kilometrov, leta 1967 pa 31 kilometrov. Tako se je v teh letih zmanjšal prodajni radijski za 30 odstotkov. Podatki, da stane kilokalorija v Soštanju 1,65 din, v Sibenu pa 3,57 jasno povedo, da je perspektiva premogovništva le v predelavi na kraju proizvodnje.

— Vprašanje racionalnega trošenja kalorij v naših elektrarnah je precej, je dejal direktor Lojze Ribič. Povedal je, da bosta imeli le šoštanska in bodoča trboveljska elektrarna sodobne agregate. Če hočemo znižati ceno energije, bomo morali graditi nove naprave z najmanjšo močjo od 200 megavatov naprej, stare pa opustiti.

Ko so razpravljali o rentabilnosti energije, pridobljene iz premoga, je Ludvik Mali povedal, da je merilo za rentabilnost nekega energetskega vira cena pri potrošniku. Transportiranje katerekoli oblike energije iz drugih republik bi jo toliko podražilo, da smo na našem področju še vsceno absolutno konkurenčni.

KAKŠEN POMEN IMAJO PREGOVNIŠKI NA RAZVOJ PODROČIJ?

V Zasavju zaposlujejo 5 tisoč rudarjev, kar predstavlja 30 odstotkov prebivalcev. Velenjski rudnik pa zaposluje 3.500 ljudi in hkrati z elektrarno ustvari 60 odstotkov nacionalnega dohodka v občini. Če bi rudnik likvidiral bi vsako novoustanovljeno delovno mesto stalo 30 milijonov, prekvalifikacija vsakega rudarja pa 1,5 milijona starih dinarjev.

Udeleženci razgovora so bili enotnega in splošnega mnenja, da raz-

drobljena energetika ne bo mogla uspešno izpolnjevati nalog v slovenskem gospodarstvu. Z združevanjem sredstev bi bila zbrana potrebna sredstva za gradnjo novih objektov, zagotovljeno bi bilo racionalno izkoriščenje energetskih virov, uspešni pa bi tudi doseči določen položaj na trgu. Vendar zahteva vsako sodelovanje in integracija temeljit študij, ker mora s tem biti dosežen cilj, da imajo vsi partnerji skupno korist.

TRETJA SEJA OBČINSKE KONFERENCE SZDL

Na tretji seji občinske konference SZDL, ki je bila 23. aprila, je predsednik Milan Sterban prebral referat o nalogah občinske organizacije. Razpravljali so tudi o proračunu za leto 1968 in programu dela.

Ker smo z redakcijo našega lista že prej zaključili, bomo obširneje o seji poročali v naslednji številki.

Osmi kongres mladine v Velenju?

Zakaj pripravljate letos izredno konferenco občinske organizacije ZMS, smo vprašali predsednika občinskega komiteja ZMS Velenje Iva Kadlička in sekretarja Stefana Dolejšija.

IVO KADLIČEK: Znano je, da bo osmi kongres letos junija. Na izredni konferenci se bomo sestali zato, da bi zanj pripravili nekatera konkretna stališča in predloge za nadaljnje delo mladine v Sloveniji. Obdelali in prilagodili bomo tudi stališča in smernice VIII. kongresa ZMJ, ki se nanašajo na delo občinske organizacije. Končno bomo izvolili delegate za slovenski kongres.

Menimo, da je prav, da bomo imeli konferenco v aprilu, saj bo mesec maj zaradi tedna mladosti natrpan z drugim programom.

Ali lahko točneje opredelite vsebino konference?

STEFAN DOLEJŠI: Osmi kongres je začetek osnovna izhodišča pri delu v mladinski organizaciji. Pogoji dela v Jugoslaviji pa so tako različni, da je potrebno v vsaki občinski organizaciji poiskati takšne oblike dela, ki njenim specifičnim pogojem najbolj ustrežajo.

V preteklem obdobju lahko v naši občinski organizaciji ugotovimo dvoje ekstremnih stališč: da je mladinska organizacija tista, ki skrbi za vse, kar se med mladino dogaja, torej tako za duhovno kot materialne potrebe. Pojavlja pa se tudi ravno nasprotno mnenje, da mladinska organizacija sploh ni potrebna, ker lahko mladi zadovoljujejo svoje interese v drugih organizacijah in društvih.

Takšna mišljenja se pojavljajo med mladimi zaradi tega, ker aktivni niso znali poiskati pravih oblik dela, ampak so bili pasivni, ali pa kopirali delo drugih organizacij. Ker so takšna stališča napačna, je ravno naloga konference, da najdemo prave oblike dela. Za-

vedamo se, da se mladi ljudje združujejo po interesnih dejavnostih v raznih kroških, klubih, sekcijah in aktivih. Sestankarstvo in ozki organizacijski mehanizem je nepriljubljen, zaradi tega se mora tudi Zveza mladine usmeriti na organiziranje ustreznih aktivnosti. Zagotoviti moramo dobre mentorje, vodstva in idejna jedra, pri tem pa dosledno zagotoviti samoupravne in demokratične principe dela. S takšnim načinom želimo mladega človeka razviti v vsestransko usposobljenega in koristnega člana naše družbe.

Opredelili ste se na ozek krog vprašanj. Zakaj?

IVO KADLIČEK: Ni še dolgo tega, odkar smo obravnavali družbeno-ekonomsko problematiko na sedmi letni konferenci. Na tej konferenci pa želimo razčistiti vprašanja, katerih realizacija je odvisna v največji meri od nas samih.

Ivo Kadliček in Stefan Dolejši med razgovorom z našim sodelavcem

Ali se bo vloga komiteja ZMS Velenje v novih pogojih dela kaj spremenila?

STEFAN DOLEJŠI: Komite si že od letne konference naprej prizadeva koordinirati delo med aktivni, vsemi specializiranimi organizacijami in društvi v občini. Doslej smo bili pobudnik skoraj vseh večjih aktivnosti v aktivih. To je sicer rodilo določene uspehe in vzpodbudilo delo aktivov. Kljub temu pa si bomo prizadevali, da bodo tudi pobude prihajale iz aktivov samih. Usklajevali pa jih bomo z ostalimi organizacijami in društvi. Pričakujemo, da se bo na takšen način delo vseh kvalitetno izboljšalo.

Slišali smo, da bo VIII. kongres ZMS v Velenju. Kaj lahko poveste o tem?

IVO KADLIČEK: Zaenkrat so dani trije predlogi: Koper, Rogaska Slatina in Velenje. Imamo najboljše pogoje. Dokončno pa bo o tem odločal Centralni komite Zveze mladine Slovenije na svojem plenumu v aprilu.

Nocturno v domu mladih

Zunaj diha topel spomladanski večer. Tulpice se zavijajo v rdeče, rumeno in belo. Na zahodu rdi večerna zarja.

Fantje in dekleta prihajajo v mladinski klub. Njihova obleka, njihovi obrazi izražajo sproščeno svečanost. Nocoj je zanje velik večer — veliki dogodek. Plesni venček. Pravi veliki nocturno.

Okna je objel črn žamet. Mizice obkrožajo prostor, na katerem se bodo čez nekaj trenutkov zavrteli mladi pari. Rahlo se jim bodo zašibila kolena. Mizice ob prireditvenem prostoru so polne cvetja. Gostje prihajajo v črtni. V somraku luči se svetlikajo instrumenti.

Nervoza mladih se stopnjuje. Zdaj, zdaj. Napovedovalceve besede prekinajo mrzlično čakanje.

Gostom pripnejo mladinci in mladinke rdeče nagelje. Nato zaplešejo svoj prvi ples. Zvoki orkestra vzvalovijo in zazibljejo gledalce in plesalce v prijeten, nepozaben svet. V svet, ki se zunaj razodeva v rdečih in rumenih tulpikah.

»Jih vidiš, kako sta čedna!« de žena možu in ob sreči in spominu na mladost si utrne solzo. Mimo pripleše lahkotno in elegantno drugoolec. V temni obleki, beli srcaji in črni kravati je njegov obraz dostojanstven, resnobno vzvišen, kot na velikem življenjskem izpitu, ki ga človek mora opraviti. Minkin obraz izžareva srečo. Ustnice tihó štejejo valčkov korak. Da bi se ne zmotila. Smešno, a vendar je tako.

Petdeset mladih parov se je enakomerno zibalo mimo mene. Poln občudovanja sem zrl mladi svet in si tihó želel, da bi bilo takih srečnih parov še več. Ples se je pomaknil v dolgo vrsto. Plesni učitelj nadzira svoje pridne učence.

Znova se ritmično primikajo in odmikajo plesni pari. Ob nasmehu mi zdrse pogled na noge. Toda, ne! Hočem s svojimi očmi prodreti pod njihova svečana respa in vendar sproščena lica — v njihova srea. Poskušam razumevati njihova čustvena vzburjenja, njihovo neizmerno srečo. Vem, da je vse kot v pravljici. Poslušam glasbo, opazujem goste, skrivaj pogledujem mater, ki si je obrisala solzo. Sosed se skloni k meni in prišepne: »Kaj ni

lepo?« Nasmeh mu je odgovoril.

Od žametne črnine do srebrno lesketajočih se instrumentov in razžarjenih lic je kot dragocena vezena prepletala večerni nocturno sladka in mehka pesem o lepoti.

Upravniku kluba in plesnemu učitelju so se mladi oddolžili med plesom. Ne samo s solo nastopi. S cvetjem in darilci. Večer je mineval v valčkih, v modernem plesu, v tekmovalju gostov. Kot begoten tren... »Srečna, presrečna sem!« izjavlja sedemnajstletna Milena. »To je moj prvi veliki, javni ples. Sedaj lahko plešem...« Glasba je zopet vžgala mladostno pripravljenost in med temno oblečenimi pari, med težkim črnim žametom in srebrnimi instrumenti si videl srečo mladih. Nepozabno srečo. Tako, ki je nikdar ne izgubiš. Zaradi tega, ker je hkrati tudi tako neizrečeno lepa. Za trenutek sem zdrsnil v druge lokale. Tudi tam plešejo mladi in stari. Niso se učili plesati. Niso se poučili, kako je treba povabiti dekle za ples in kako se je treba vesti, da ostaneš dostojen in pošten. Zal mi jih je...

Smo mislili dovolj na nezrekljivo željo mladih, da se podredijo ritmiki in si utrejo pot v uglajeno družbo?

Nocturno v mladinskem klubu je na vprašanje odgovoril več kot pritrtilno. Še malo! so si želeli. Le še malo. Zadnji ples. Ne, še več takih večerov, še več. Spomin je sladek kot pesem! Toda, to ni moj stavek, čeprav veje iz njega več kot resnica. Kot pesem...

Razhajamo se. Se pogled na presrečno mladost, ki v parih odhaja s prizorišča. Njihove ustnice šepetajo: Bil je čudovit večer!

Zunaj brstijo mlada drevesa in grmi. Rdeče tulpice so zaprle glavice. V zvoniku rezki udarci noči.

Nocturno... Nepozaben. Z ženo odhitiva domov. Tak nocturno bi moral doživeti vsak mladinec, vsaka mladinka. Saj je vtkan v biser mladosti in nanj nikoli ne pozabiš. Ne smeš, ker bi ti bilo mnogokrat življenje še bolj grenko...

KAJUHOVA BRALNA ZNAČKA

Tekmovanje za Kajuhovo bralno značko izvajamo pri nas šel drugo leto. Predstavlja zelo pomembno obliko izvenšolske dejavnosti otrok, saj jih primerno zaposli in hkrati obogati. Mnogi učitelji so svoj prosti čas posvetili tej pomembni kulturni manifestaciji, v kateri imajo naši pionirji priložnost, da si z branjem lepe slovenske besede in s spoznavanjem ljudi, ki so za njih pisali, pridobijo v tekmovalni obliki pohvalo, bronasto ali pa srebrno bralno značko. To pomeni za njih lep spomin in priznanje za ljubezen do knjige.

Tako je letos v naši občini dobilo pohvalo 255, bronasto značko 295, srebrno značko pa 133 pionirjev in pionirk. Na slovesnem zaključku na vseh petih centralnih šolah v občini so pionirji pripravili lepe kul-

turne programe, katerih so se udeležili tudi naslednji ustvarjalci mladinskih del: France Bevk, Branka Jurca, Anton Ingolič, Kristina Brenkova, Fran Roš, Tone Pavček, Smiljan Rozman ter Ivan Minatti.

Pionirjem so brali svoja dela, ti pa so jih hvaležno poslušali ter zaradi osebnega kontakta z njimi še bolj vzljubili njihova dela.

V naslednjem šolskem letu želijo uvesti še cicibansko bralno značko za 1. in 2. razred, ter zlato značko za osme razrede.

Kljub temu, da izvedba akcije zahteva precejšnja sredstva, upamo na vse potrebno razumevanje, saj se nam bodo naložbe bogato obrestovale,« je povedala Elfrida Ambrožič, sekretarka občinskega odbora Zveze prijateljev mladine Velenje.

OBVESTILO

Kreditna banka Celje s svojimi poslovnimi enotami prireja dne 18. maja 1968 ob 20. uri v Domu kulture v Velenju veliko nagradno žrebanje vezanih vlog. Žrebanje je združeno z zabavno glasbenim sporedom ansambla Borisa Franka.

Vstopnice dobijo vlagatelji brezplačno pri Kreditni banki Velenje, ekspozituri Šoštanj ter na poštah v Velenju, Šoštanju, Topolšici in Šmartnem ob Paki.

Vezane hranilne vloge za to žrebanje se sprejemamo do 30. aprila 1968.

Kreditna banka Celje
podr. Velenje
eksp. Šoštanj

KLEPARSTVO - VODOVOD

KLEPARSTVO - SOŠTANJ

Kvalitetno opravljamo

• kleparska, vodovodna, kličavničarska in strelovodska dela

Občanom velenjske občine čestitamo za 1. maj

IZDELOVALNICA GUMIRANEGA PAPIRJA VELENJE

Trgovsko podjetje MERKUR Šoštanj

Pozdravlja za 1. maj svoje cenjene stranke in se še naprej priporoča.

VSEM DELOVNIM LJUDEM ČESTITAMO ZA MEDNARODNI PRAZNIK DELA

Tovarna usnja Šoštanj

V naših trgovinah boste hitro in solidno postreženi

Trgovsko podjetje ZARJA Šoštanj

Naše iskrene čestitke ob mednarodnem prazniku dela.

Industrija plastike POLYPEX Šoštanj

Ob 1. maju pozdravljamo delovne ljudi in poslovne prijatelje.

Ce želite biti dobro postreženi in udobno nastanjeni, potem zagotovo obiščite

HOTEL KAJUHOV DOM Šoštanj

Priporoča se FRANC TROBINA Krojaštvo Šoštanj

Izdelujem kvalitetne usnjene in druge izdelke

IVAN ERHART Usnjeni izdelki - tapetništvo Šoštanj

Vsem delovnim ljudem čestitamo za 1. maj

Kolektiv gostinskega podjetja POD GRADOM Velenje

Investitorjem in sodelavcem čestitamo ob prazniku dela

PROJEKTIVNI BIRO VELENJE

Tudi letos bo v Velenju velika tombola. Zato kupite tomlske karte pravočasno, da ne boste tudi letos ostali brez njih. Po lepe dobitke vas vabi

PRIPRAVLJALNI ODBOR VELIKE TOMBOLE V VELENJU

STIX - podjetje za izdelavo pohištva Velenje

in sindikalna podružnica čestita občanom ob prazniku dela. Izdelujemo sodobno kuhinjsko opremo in izvršujemo tudi ostala mizarska dela.

PROIZVAJAMO: gradbeni material, žgano apno in tuf.

IZDELUJEMO: stavbno pohištvo, tapetniške izdelke in zaščitna sredstva.

»OLJKA« OBRATNO GRADBENO PROIZVODNO PODJETJE Šmartno ob Paki

Trgovsko podjetje VINO Šmartno ob Paki. nudi bogato izbiro vseh vrst alkoholnih in brezalkoholnih pijač.

MOŽNOSTI ŠE NISO IZKORIŠČENE DEJAVNOT DOMA KULTURE VELENJE

Delavsko prosvetno društvo Svoboda Velenje in skupščina občine Velenje sta sprejela oktobra oziroma novembra lani odločbo o ustanovitvi zavoda Dom kulture Velenje. Predmet njegovega poslovanja zajema organizacijo kulturnih prireditev, predvajanje filmov, izobraževanje odraslih, knjižničarstvo, zbiranje, evidentiranje in izposojanje gledaliških rekvizitov, tiskarske usluge ter reklamno in aranžersko službo. Zavod nadalje združuje, pomaga, pospešuje in usmerja tudi kulturno dejavnost v občini.

Da bi zvedeli, kaj je zavod od široko zastavljenih nalog že napravil v prvih mesecih svojega obstoja, smo obiskali začasnega direktorja Rudija Hrovata.

Tovariš Hrovat, da vaš zavod organizira kulturne prireditve in predvaja filme, nam je znano. Zanima pa nas, kako ste uspeli v ostalih predvidenih dejavnostih, ki sodijo po našem mnenju v delokrog specializiranih organizacij, kot npr. delavske univerze, knjižnice, muzejske zbirke in drugih?

— Uresničitev predvidenega programa bi v celoti lahko izvedli, če bi dejavnosti, ki jih sedaj opravljajo specializirane institucije, bile vključene v zavod Dom kulture Velenje. Te bi tudi v tem primeru morale po strokovni strani usmerjati svoje dosedanje delo. Znano je, da se vsi skupaj že leta in leta borimo s finančnimi težavami, ki bi jih skupno morda lažje premagovali. Za kulturno dejavnost v širšem smislu bi se z združenimi močmi zavzemale sedaj razdrobljene sile. Bistveno pridobitev bi predstavljalo torej predvsem lažje reševanje skupnih nalog, kot zbiranje sredstev, vzdrževanje, predvsem pa opravljanje splošnih služb.

Kulturni dom in kino sta prej bili sekciji Svobode Velenje. Ker se je dejavnost razširila v tolikšni meri, da je presegla meje takšne organizacije, so razmere same narekovale potrebo po novih samoupravnih in organizacijskih oblikah. Ker smo združili samo kultur-

ni dom, kino in reklamno službo, lahko prav zaradi tega opravljamo samo te dejavnosti.

Slišali smo, da še niste izvolili samoupravnih organov?

— Res je, njihovo izvolitev smo zaradi opravičljivih vzrokov odložili.

Ali nam lahko poveste, koliko posameznih vrst prireditev ste že posredovali v nekaj mesecih svojega obstoja?

— Predvajali smo 50 filmskih in 6 lutkovnih predstav, 13 gledaliških del in 7 prireditev zabavnega značaja. Delovna frekvenca, v kateri ni vsteta publika, 300 do 500 ljudi dnevno (od 7. do 21. ure), večjih pa celo presega število 800.

In kakšni so obiski?

— Obiski gledaliških predstav so v zadnjem času zelo dobri. Tako imamo 310 abonmajev, ostalih 86 sedežev, kolikor jih še ostane, pa je na voljo še drugim obiskovalcem. Pri filmskih predstavah smo manj uspešni. Zal opažamo zelo slab odziv pri domačih, ruskih in čeških filmih, ki si tega v večini primerov ne zaslužijo.

Pri repertoarju ne zaostajamo za ljubljanskimi kinematografi. Veših smo celo pred njimi, čeprav smo v določenih mejah vezani na izbiro filmov. Tudi cene vstopnic so že nekaj let iste. Čeprav smo v težkih finančnih razmerah, jih ne mislimo spremeniti.

Reforma je tudi tu prispevala svoje. Tako so na primer prej ostajale cenejšje vstopnice, sedaj pa je ravno narobe. »Krivdo« za slabši obisk pripisujemo prav tako televiziji.

Menite, da imajo Velenjčani dovolj posluha za »duhovno hrano«?

— Zal še večina Velenjčanov sprejema kulturne dobrine le kot razvedrilo, premalo pa glede na samo umetniško vrednost. Prav zaradi teh okoliščin moramo primerno prilagajati tudi repertoar. To žal ne uspe vedno.

In kaj bi po vašem mnenju morali storiti, da bi se stanje izboljšalo?

— Vprašanje naše eksistence je povezano s prilagajanjem programa okusu občinstva. Zato je poslanstvo na področju kulture težavno. Kljub temu kulturno raven ne moremo ocenjevati le po obiskih na predstavah v kulturnem domu, saj takšno vlogo danes opravljajo zelo uspešno še radijski in televizijski sprejemniki. Ker pa imamo teh v Velenju precej, mirno trdimo, da smo v primerjavi z drugimi kraji z obiskom lahko toliko bolj zadovoljni.

Kljub temu se nekaj le moramo zamisliti. Zakaj so naši gostje tako poredki, ali pa sploh ne, prav tisti, od katerih bi to upravičeno lahko pričakovali? Ali ne bi bilo boljše, da bi mladina prebila svoj prosti čas pri nas, namesto v gostiščih? In končno, kdaj bomo čutili do kulture tisto osebno in družbeno odgovornost, ki ji po njeni pomembnosti mora pripadati?

DELOVNIM LJUDEM IN POSLOVNI PRIJATELJEM

čestitamo ob mednarodnem prazniku dela - 1. maju

Tovarna gospodinjske opreme »GORENJE« Velenje

AKCIJA ŠR — AKCIJA ŠR — AKCIJA ŠR — AKCIJA ŠR — AKCIJA ŠR — AKCIJA ŠR

PREVIDNOST JE MODROST

Z otrokom v naročju se je pripeljal po Celjski cesti, zavil na Tomšičevo in spet na Jenkovo cesto, in to v času, ko je bilo na cesti največ vozil. Obe roki je imel zaposleni in ni mogel nakazati spremembe smeri. Kaj vse ljudje ne počnejo na naših cestah?...

Namenili smo se, da bomo v krajši akciji sledili prometnemu vrvežu v Velenju in Soštanju ter beležili obnašanje vseh udeležencev v prometu. Da ne bi bili pristranski in krivični, smo k sodelovanju povabili tudi prometne izvedence. V naši akciji, ki je trajala tri ure, so sodelovali komandir velenjske postaje milice Ciril Joger, načelnik oddelka za upravno politične zadeve pri občinski skupščini Martin Tovornik, predsednik avto-moto društva Ivan Fece in naš časnikar.

Izdelali smo več inštitutov, da ne bi doživeli »mrtvi dane«, kot časnikarji imenujemo akcije, ki ne uspejo, ker se zamislili ne uresničijo. Toda pri naši akciji, kljub predvideni bojazni, ni bilo tako. Na žalost smo zabeležili preveč burnih prometnih situacij in tudi beru prekrškov je bila precejšnja.

V TREH URAH NAD PETDESET PROMETNIH PREKRŠKOV

Izpred delavskega kluba smo se odpeljali v osebnem avtomobilu. Prva naloga: pregled koles v kolesarnici velenjskega rudnika. Na poti do tja pa smo že lahko beležili. V Prelogah so zapovrstjo prometni znaki, ki znatno omejujejo hitrost vožnje, ker se cestišče ugreza. Le redkokateri voznik jih upošteva. Peljali smo predpisano hitrost. Vozniku osebnega avtomobila CE 35-48, ki je pripeljal za nami, pa se omejitev hitrosti ni zdelo upoštevanja vredna in je s precejšnjo hitrostjo prehitel naše vozilo. Takoj zatem je na ožini pri novem jašku naredil težji prometni prekršek, ker je izsiljeval prednost pred fičkom CE 143-44. Prisebnost tega voznika je preprečila, da nista na ožini trčila. Tudi voznik osebnega avtomobila iz registrskega števila CE 174-90 je na odseku z omejeno hitrostjo s precejšnjo naglico in brez vključenega smerokaza prehitel naše vozilo.

KOLESA BREZ ODBOJNIH STEKEL OGROŽAJO NOČNI PROMET

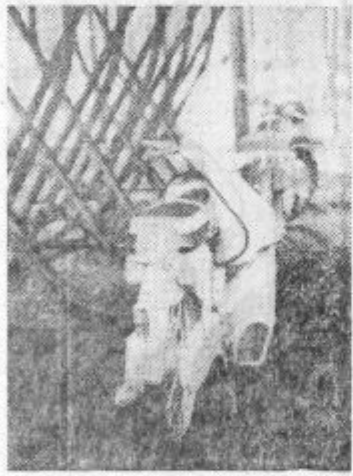
Avtomobilisti se čestokrat pritožujejo, da ponoči srečujejo na cestah kolesarje brez prednje luči in odbojnih stekel. O tem smo se hoteli prepričati in smo najprej v kolesarnici na novem jašku ad hoc pregledali vsa shranjena kolesa. Bilo jih je 125, nekaj nad 30 koles pa ni imelo odbojnih stekel in prednje luči. Trije mopedi so bili brez registrskih tablic, lastnika mopedov CE 50-026 in CE 63-701 pa sta se pripeljala na delo z obešeno modro »L« tablico. Oba omenjena voznika in tudi druge, ki podobno ravna, moramo opozoriti, da je učenje na ta način zelo nevarno in prepovedano. Kandidati, ki se učijo voženj na mopedih, še ne obvladajo v tolikšni meri potrebnih veščin, da bi lahko bili na cestah v času, ko so te najbolj prometne.

Tudi pri pregledu koles v kolesarnici tovarne gospodinjske opreme ni bilo stanje nič

boljše. Na dopoldanski izmeni je bilo v kolesarnici 98 koles, kar 28 koles pa je bilo pomankljivo opremljenih.

SE STARSI ZAVEDAJO, DA S SLABIMI KOLESI POSILJAJO OTROKE V SMRTHO NESREČO?

Zadnje čase so na naših šolah mnogo storili za prometno vzgojo. Vendar ni dovolj, če vzgajamo samo otroke, starše pa ne opozorimo, da morajo kolo, s katerim se vozijo njihovi otroci k šolskemu pouku, tudi primerno opremiti. Kolo brez zavor, ki

Korajžno se je pripeljal na delo in na moped obesil »L« tablico. Pri tem pa ni modro ravnal, ker se ni zavedal v kakšno nevarnost se je spustil.

smo ga videli v shranjevalnici koles v osnovni šoli Gustava Šilih, ne sodi na prometno cesto. Pa vendar se z njim sleherni dan vozi mlado življenje, ki lahko vsak čas preneha biti pod kolesarji tovornjaka. V tej kolesarnici je bilo od 46 shranjenih koles samo 14 opremljenih z odbojnimi stekli in ostalim potrebnim za varno vožnjo. Med njimi je bilo še eno takšno, ki je imelo samo prednjo zavoro.

V šoli Miha Pintar-Toledo je bilo deset koles, štirje pa niso bili dobro opremljeni.

IZSILJEVANJA SO POGOSTA

Prepričali smo se, da vozniki radi izsiljujejo prednost drugemu vozilu. Zadnje križišče iz Soštanja proti Topolšici je zelo nevarno, ker je iz dveh smeri nepregledno. Tu je tovornjak CE 98-99 tesno izsiljeval prednost pred mopedistom, ki je peljal po prednostni cesti. Voznica volkswagen CE 174-59 pa je v Velenju, na križišču pri kolo-dvorski restavraciji, nevarno

izsiljevala prednost in skoraj novzročila prometno nesrečo. Neredki so tudi drzni primeri nevarnega izsiljevanja prednosti, zlasti »močnejših« vozil pred »šibkejšimi«. Tako je voznica fička, na katerem nismo mogli razbrati evidenčne tablice, na istem križišču izsiljevala prednost pred manjvrednim kolesarjem. Morda se je počutila v avtomobilu varnejša, kot kolesar, ki ni zavarovan.

HOJA PO LEVI

Pešci so se že navadili hoditi izven naselij po skrajni levi strani ceste v smeri hoje. Manj previdni so, kadar gre do čez cestišče. Največkrat prečkajo cesto tam, kjer ni zaznamovanega prehoda in ne počakajo ob robu ceste toliko časa, da pripelje mimo prihajajoče vozilo. Zvedeti smo hoteli, če pešci zavestno in poučeno hodijo po levi strani. Ferdo Učakar iz Saleka, ki je hodil po pravilni strani, je povedal, da je takšno pravilo in vedno tako hodi. Tudi dijakinja Alenka Cas in Marija Očepek vesta, da morata hoditi po levi strani. Marjanca in Ivan, učenca iz osnovne šole Miha Pintar-Toledo, pa nista upoštevala kar so ju poučili na šoli in sta korajžno koračila po desni strani. Sicer pa sta vedela, kje morata hoditi in sta po našem opozorilu tudi takoj krenila na pravilno stran ceste.

BREZBRIZNO MIMO OVIRE NA CESTISCU

Citiramo 23. člen Temeljne zakona o varnosti prometa na javnih cestah: »Voznik mora odstraniti z vozišča tovar ali druge predmete, ki padejo z vozila na cesto, kot tudi predmete, ki jih je pri ustavitvi vozila postavil na cesto. Kadar naleti voznik v prometu na javni cesti na kakšen predmet ali drugo oviro na vozišču, ki ogroža prometno varnost, jo mora odstraniti, če more to storiti...« Tako je

Zapreka na cesti, ni motila mimo vozeče šoferje

napisano v zakonu. Naš preizkus upoštevanja predpisanih določil pa je povsem drugačen.

Deset minut smo bili skriti ob oviri, ki smo jo namenoma nastavili na cestišče, nekoliko stran iz Velenja v smeri proti Celju. Na tem preizkusu je v desetih minutah padlo kar 17 voznikov motornih vozil. Naj zapišemo njihove označbe: CE 163-43, CE 124-90, CE 158-49, CE 73-71, CE 211-81, CE 122-17, MB 245-11, CE 166-28, MB 143-18 in Izletnikov avto-bus CE 68-71. Med njimi je bil tudi osebni avtomobil CE 122-25, ki je imel obešeno modro »L« tablico.

Pri tej nalogi smo bili presenečeni. Nismo pričakovali, da bo oviro prvi odstranil kolesar IVAN ŠKARLIN iz Beve 48. »Zakaj pa mečete to vejo s ceste?« smo ga vprašali. »Ja, vi ste pa res smešni, saj se bo še kak avtomobil zaletel vanjo,« se je razhudil kolesar Škarlin. Vendar se avtomobilisti očitno niso bali nastavljenih ovir. Lepo so jo obšli in brezbrizno nadaljevali svojo pot. Izjema med vsemi pa je le bil inštruktor FRANC LAJNER iz Soštanja, ki je počeval s fičkom bodočega

Dekle, ki smo jo srečali na poti proti Saleku, je pravilno hodilo po levi strani ceste.

kandidata. Velel mu je naj ustavi vozilo, sam pa je oviro odstranil. Oba, Franca Lajnerja in Ivana Škarlina, pa je naše uredništvo nagradilo. Vskemu smo namenili po 20 dinarjev, ki jih bomo nagradjencema poslali po pošti.

Ustavili smo voznika osebnega avtomobila Stanislava Vozljana iz Pankra 12 in ga vprašali, če je videl oviro. Povedal je, da je videl, vendar je ni utegnil odstraniti, ker se mu je zelo mudilo.

Nismo zabeležili vsega, kar smo dejansko zabeležili. Tako je npr. voznik škode CE 184-15 sunkovito zapeljal s parkirnega prostora pred delavskim klubom in se ni oziral na vozilo, ki je pripeljalo po cesti. Nadalje smo bili pričr skorajšnjemu trčenju med škodo in volkswagenom CE 157-79, ker je voznik tega avtomobila neprevidno prehitel pred križiščem. Skratka, v teh skopih treh urah smo ugotovili nad PETDESET prometnih prekrškov, na razdalji osmih kilometrov, kolikor je bil naš akcijski radij. Ali se lahko po vsem tem še čudimo, da krvni davek, ki ga terjajo prometne nesreče, ni še večji.

Kolesar Ivan Škarlin se pogovarja s članoma naše ekipe

IZREDNA SKUPŠČINA POČITNIŠKE ZVEZE

Več sodelovanja z drugimi mladinskimi organizacijami

Izredna letna skupščina Počitniške zveze v Velenju je bila 7. aprila. Obravnavana problematika je bila obsežna, razprava pa zelo burna.

Lansko leto je bil ukinjen regres na avtobusih, pozneje pa še na železnici. S tem je mladina in njene specializirane organizacije ostala brez popustov. Takšna situacija je povzročila upadanje mladinskega turizma. Mladi v Počitniški zvezi so izgubili osnove za izvajanje svoje aktivnosti. Osnovna dejavnost Počitniške zveze je namreč razvijanje mladinskega turizma, izletništva in podobnih aktivnosti. Z gospodarsko reformo so se njeni organizaciji močno zmanjšala sredstva, delno pa je upadel tudi standard članstva. Zato so na skupščini zavzeli stališče, da je potrebno dejavnost Počitniške zveze usmeriti na takšne oblike dela, ki ne zahtevajo dolgih potovanj in večjih finančnih sredstev. Navsezadnje pa bodo v prihodnje še tesnejše stike s taborniki in planinci.

Popusti, ki so sedaj sprejeti v republiškem merilu (ostale republike so jih uvedle v za-

četku leta) v višini 30 odstotkov, bodo delno ublažili nastale posledice in vplivali na pozitivitev dejavnosti.

O usodi Počitniškega doma smo pisali že v prejšnji številki našega lista. Počitniška organizacija se trudi, da bi ob pogojih, ko nima lastnih prostorov, našla ustrezno rešitev in kljub temu omogočila dejavnost mladinskega turizma. Za opremo, ki jo bo treba razprodati, bodo počitnikarji nabavili opremo za kampiranje, ki jo bodo posojevali članom in tudi nečlanom (šotori, blazine ...). Poslovni prostori pa bodo na občinskem komiteju mladine.

Organizacija Počitniške zveze je do sedaj sodelovala z vsemi organizacijami v občini. To sodelovanje bo potrebno v prihodnje še bolj razvijati. Pomembno vlogo pri tem bo odigral komitej mladine, ki je že do sedaj uspešno koordiniral takšne akcije.

TEDEN RDEČEGA KRIŽA

Letos praznujemo 105. obletnico mednarodnega Rdečega križa. Ob tej priložnosti bomo organizirali tudi proslavo v počastitev Dneva krvodajalcev. Velik pomen humanosti povesta že gesli letošnjih prizadevanj: »Rdeči križ je naša skupna skrb« in »Clovek človeku«.

Teden Rdečega križa bo od 5. do 11. maja, mednarodni dan Rdečega križa pa 8. maja.

Svetovni dan Rdečega križa nam daje priložnost, da v svetu in pri nas obširneje spregovorimo o pomenu te organizacije, o tem, kakšno materialno in moralno moč predstavlja z 210 milijonskim članstvom v 109. državah sveta, o njenem razvoju in potrebah po nadaljnji krepitvi v korist človeštva.

Občinski odbor Rdečega križa Velenje bo organiziral splošno proslavo s kulturnim programom, ki bo 8. maja ob 17. uri v kulturnem domu Velenje. Govoril bo predsednik glavnega odbora RK Slovenije Ivo Majdič. V kulturnem delu pa bo sodeloval Saleški oktet.

Ob tej priložnosti bo občinski odbor RK Velenje podelil tudi pohvale, diplome in odlikovanja. Po proslavi bo za odlikovance in vabljene družabni večer v delavskem klubu.

Dejavnost Rdečega križa v naši občini je zelo uspešna. S skupnimi naporimi dosegamo lepe rezultate, še posebno pri krvodajalskih akcijah. To nam uspe le ob dobro razvitem čutu humanosti.

Ob tej priložnosti izrekamo zahvalo za razumevanje vsem krvodajalcem in organizatorjem dela. Priznanje dajemo Kmetijski zadrugi Soštanj, Polypexu, termoelektrarni, Vegradu in Chrom metalu. Največji delež pa je doprinesel ne dvomno rudarski šolski center, za kar se mu še posebno zahvaljujemo.

V tednu praznovanja bomo v avli občinske skupščine razstavili zdravstveno literaturo in prikazali dejavnost v slikah. Organizirali pa jo bomo tudi po šolah in Velenju, Soštanju in Smartnem ob Paki.

Rdeči križ je naša skupna skrb. To niso prazne besede. Obvezujejo nas ranjenci, bolniki, vsi tisti, ki so izgubili streho nad glavo, onemogli in stari ljudje, ter še mnogi drugi, ki so potrebni pomoči.

Rdeči križ ima nadalje pomembno vlogo v boju proti bolezni. Vsestransko in stalno skrb posveča prizadevanjem, da bi na svetu zavladal trajni mir. Zato ne odklanjamo prispevka, ki ga enkrat na leto dajemo tej humani organizaciji. S potrebno zavestjo kupimo tudi značko.

Tovariš Tito je o organizaciji Rdečega križa povedal naslednje:

»Vsi prostovoljni delavci Rdečega križa, in teh je milijone širom po svetu, so lahko ponosni, ker so v vrstah organizacije, ki je nosilka takšnih težej in humanih dejavnosti ter konstruktivnega, miroljubnega sodelovanja med narodi.«

Občinski odbor Rdečega križa Velenje

Vsem borcem NOV čestita ob 1. maju - prazniku dela

OBČINSKI ODBOR ZVEZE ZDRUŽENJ BORCEV NOV VELENJE

OBISKALI SMO ODLIČNO UČENKO

CILKA

Dober glas seže v deveto vas, pravi pregovor. Tudi mi smo slišali o učenci na osnovni šoli Gustava Siliha, ki je kljub težkim pogojem odličnjakinja in sklenili, da jo obiščemo. Prve podatke smo dobili pri njenem razredniku Radu Sivki. Vsi skupno smo jo potem obiskali še na domu.

»Petelinškova Cilka hodi v 7. razred,« je začel pripovedovati tovariš Sivka. »Doma je iz Podkrajja. Njen kočni uspeh je vedno odličan, štirice pa so le izjeme. V kroških zelo rada pomaga slabšim učencem. Zaradi uspeha se ni prevzela. Je zelo skromna, mirna in uglajenega karakterja. Naš učni program je obsežen in zahteven, zato ji sama nadarjenost ne bi zadoščala. Le s pridnostjo lahko dosega odlične rezultate. Njeni zvezki in naloge so vzorni. Manjka samo v izjemnih primerih. Skratka, v celoti je vzor vsem ostalim.«

PETELINŠKOVA DOMACIJA JE ZE ČASTITLJIVA STARKA

Nato smo zvedeli še nekaj podrobnosti o njihovi domačiji. Kar obsežna je, saj meri 19 hektarov. Imajo nekaj govedi, svinj in perutnine. Bavijo se tudi s hmeljem. Oče je povedal, da dela nikoli ne zmanjka. Šest let je delal tudi drugje, od tega tri leta v rudniku. Kmalu pa je prišel do spoznanja, da »šiht in grunt ne gresta skupaj«. Delo doma je si-

so. Napak je zelo malo. Ob prelistavanju smo našli tudi na domačo nalogo z naslovom »Naša hiša«. Ker v njej na zanimiv način opisuje domače ognjišče, smo jo kar »preplonkali«. Takole pravi:

»Naša hiša je stara že preko sto let. Zgrajena je po starem, torej tako, kot so pred sto leti gradili. Hiša je prtilična, zelo dolga, pa tudi široka. Grajena iz kamena in opeke, ki so jo izdelovali v domači opekarni. Stene hiše pa so zelo debele, pa tudi močne. Vhodna vrata so delo nekega starega mizarja iz Dobriča. Na vratih so pritrjene razne lepo oblikovane figure. Žal so še zelo slabo ohranjene in tudi vrata niso več dobra. Naša hiša stoji na popoldanšnji strani vasi. Nad hišo se šopiri belgijska akacija, kakor petelin na gnoju. Pod hišo pa je vrt in sadovnjak, ki se razširja v temen gozd...«

Cilka je dobila tudi Kajuhovo srebrno bralno značko in bila pohvaljena za spis »Mlademu človeku je knjiga najboljši prijatelj«. V njenih nalogah prihaja do izraza občutek za lepo, čisto in gladko izražanje:

Povedala je še, da se v razredu vsi lepo razumejo. Med učenci vladajo tovariški odnosi. Pomagajo si, včasih pa ga tudi malo... Mladi so, in treba jih je razumeti.

Cilka poleg vseh dolžnosti še vedno najde nekaj časa za svojega konjička. Zelo rada riše. Svojih izdelkov pa ni pokazala.

In kaj naj bi po vsem omenjenem še dodali? Samo to, kar nam je na začetku povedal že njen razrednik tovariš Sivko:

Cilkin razrednik in njeni domači. Manjka najmlajši Gustek, ki je prehitro zaspal.

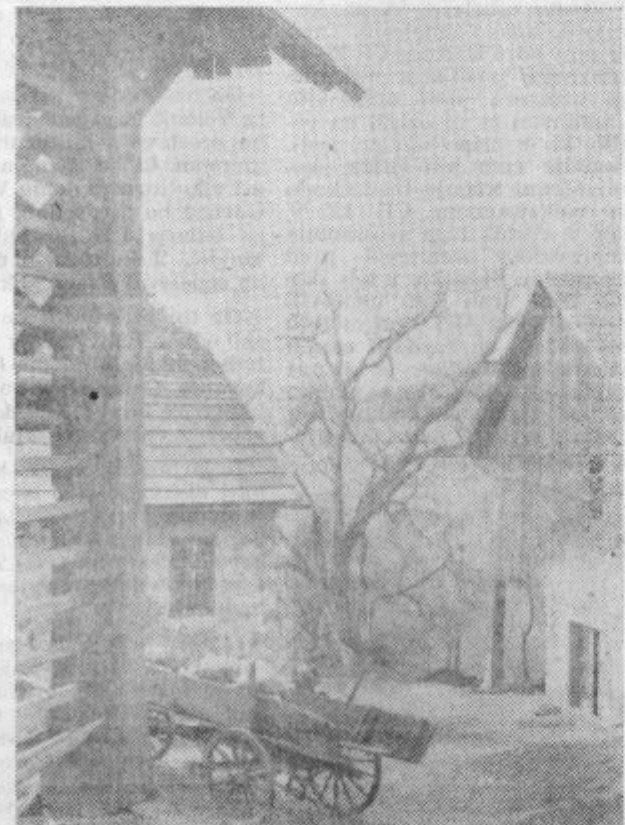
cer težko, a bolj zdravo. Včasih seveda nagaja vreme. Tudi davka imajo precej. »Vse bi šlo, le kaj bo potem? Otrokom ni za brege.«

Vabila, naj vstopimo v hišo, seveda nismo mogli odkloniti. Kramljanje smo nadaljevali ob bogato obloženi mizi. »Rdečega« so pridelali doma. In dober je bil.

Cilka je pokazala tudi svoje zvezke. Zares, vzorno urejeni

»Cilka je vzorno dekle!« Kako tudi ne. Dela v šoli in na kmetiji nikoli ne zmanjka. Samo pešačenje ji vzame tri ure na dan, pozimi še več. Lepi rezultati so zato še toliko bolj pomembni. Vsi skupaj ji želimo, da bi takšna kot je, bila ostalim za vzor še vnaprej.

Menimo tudi, da bi družba za tako marljivo in talentirane učence morala imeti vedno dovolj razumevanja.

Petelinškova domačija v Podkrajju

ZA VEČJO SPOSOBNOST GASILSKIH DRUŠTEV

Letni konferenci občinske gasilske zveze Velenje so poleg delegatov prisostvovali Vili Spat - član predsedstva gasilske zveze Slovenije, Jože Veber - sekretar občinske konference SZDL, Martin Tovornik, načelnik oddelka za upravno politične zadeve, ter zastopniki občinske gasilske zveze Ravne na Koroškem in Slovenj Gradca.

Gosti in delegati dvanastih terenških in dveh industrijskih gasilskih društev so poslušali najprej poročila predsednika, komandirja, blagajnika in nadzornega odbora o delovanju zveze in njegovih društev za požarno varnost.

Iz podanih poročil je bilo razvidno, da je bilo konec leta 1967 v društvih vključeno 353 aktivnih operativnih članov, 75 članic, 80 mladincev, 15 mladink, 151 pionirjev, 7 pionirk, 148 rezervnih članov, 27 častnih članov in 66 podpornih članov, kar pomeni 904 vsega članstva. Od tega je 237 izprašanih gasilcev, 52 podčastnikov, 19 gasilskih častnikov in 1 višji gasilski častnik.

V preteklem letu se je požarna varnost s preventivnimi ukrepi zelo izboljšala. K temu so pripomogla društva, ki so si prizadevala izpopolniti svojo opremo in strokovno usposobiti članstvo s prirejanjem tečajev za izprašane gasilce. V tečaju, ki ga je organizirala občinska gasilska zveza Velenje, so usposobili 34 novih častnikov.

K strokovnemu usposabljanju so pripomogla društva in občinska tekmovanja, ocenjevanja društev in po občinski gasilski zvezi nabavljene motorne brizgalne, cevi ter druga oprema.

Na konferenci so veliko razpravljali o problemu kongresa slovenskih gasilcev, ki bo v Kranju 11. in 12. maja. Na njem bodo sprejeti razni pravilniki gasilske organizacije. Določena bo nova višina članarine, ki naj bi znašala 6 din letno. Od tega bi 50 odstotkov dobila občinska, 50 odstotkov pa republiška gasilska zveza, ki bi sredstva namenila za počitniške kolonije gasilcev - pionirjev na Debelem Rtiču. Prav tako je bilo prejetih razprav o devetem osnutku zveznega zakona o varstvu pred požari in o terzah republiškega zakona, s katerim naj bi se dokončno uredila organizacijska oblika vseh vrst gasilstva (prostovoljnih, industrijskih, polpoklicnih in poklicnih organizacij) in način financiranja. Ta sedaj ni urejen in bremeni občinske proračune, ker zavarovalnice niso dolžne iz svojih preventivnih skladov odvajati določen odstotek za preventivno gasilsko službo, kot je bilo določeno s prejšnjim zakonom o varstvu pred požari naj bi bila rešena naslednja vprašanja: določitev organov za predpisovanje preventivnih ukrepov, organizacija in delokrog požarne inspekcije, določitev finančnih virov za vse vrste gasilskih

služb, o oprostitvi carin za uvoženo opremo in orodje, o oprostitvi prometnega davka in tako za nabavljeno gasilsko opremo in še nekatere druge. Konkretnizirane bodo tudi oblike organizacijske povezave vseh vrst gasilske službe z enotnim predstavitvištvom. Zakon bo zajel tudi strokovno vzgajanje in izobraževanje gasilcev, organizacijo izvajanja preventivnih ukrepov in skupno pomoč pri gašenju ter reševanju. Občine bodo morale sprejeti načrt požarnega varstva za svoje območje.

Za dolgoletno službovanje v gasilstvu je bilo članom podeljenih 255 značk za 10-letno službovanje, 113 značk za 20-letno službovanje, 65 značk za 30-letno službovanje, 25 značk za 40-letno službovanje in 3 za 50-letno službovanje v gasilstvu. Za požrtovalno in nesebično delo v organizaciji je doslej prejelo priznanja gasilske zveze Slovenije: 7 članov priznanja I. stopnje, 21 članov II. stopnje in 70 članov III. stopnje. Dva sta dobila posebno odlikovanje. Odlikovanja gasilske zveze gasilskih zvez Jugoslavije je prejel: 6 članov II. stopnje in 3 člani III. stopnje. Skupno zvezno odlikovanje sta dobili družvi Soštanj in Velenje. Zastopnik gasilske zveze Slovenije je ob tej priložnosti podelil 26 odlikovanih članom IGD rudnika lignita Velenje in IGD tovarne usaja Soštanj.

Miloš Volk

PREČANJA

Kot že tolikokrat, sem ga tudi tokrat zagledal s kolesom in torbo. Hitel je po službenih opravilih. Vabilo za kratek razgovor pa je kljub temu prijazno sprejel.

Vinko Delopst je rojen 1935. leta. Doma je iz Topolšice. Noben letni čas in vreme ga ne zadržita, da se ne bi s kolesom peljal na delo. V soštanjski elektrarni je bil najprej vratar, sedaj pa je kurir. Enajsto leto mu že teče.

»Vse bi bilo drugače, ko ne bi bilo tistega spomladanskega dne 1945. leta,« se spominja Vinko. Vojne je bilo konec, njenih posledic pa žal še ne. Po tleh je ležalo vse polno municije. Otroška neboljenost se ni zavedala njene nevarnosti. Tudi sam se je igral z nabojem za protiletalski top in nesreča je bila tu. Poškodovano mu je oko in obe roki.

Vinko pa je le kljub temu veder fant, poln humorja. Dela, ki ga vsaj malo ne bi mogel opravljati, skorajda ni. Tako npr. kosi, cepi in žaga drva, »zašlika« kolo, preša sadje, igra karte in še kaj drugega. »Nekateri mislijo, da ob najmanjši pomanjkljivosti ne morejo delati, pa le nočejo,« je dejal.

Tudi v službi mora biti. Ne priznajo ga kot vojne-

ga invalida. Oče mu je padel v partizanih 1944. leta. Mati Amalija pa dobi samo 120 dinarjev, kar ji seveda ne bi zadoščalo za življenje.

Vinko Delopst

Zaposlitev je dobil šele z 22. letom. Povsod so ga odklanjali z izgovorom, da zanj nimajo primerne delo. Mislili so, da jim ne bo mogel koristno pomagati. Zato je bil toliko bolj vesel, ko je kolektiv elektrarne Soštanj pokazal zanj dovolj razumevanja. Niso mislili na to, ali bo Vinko lahko delal, čutili so moralno dolžnost, da je takšnemu človeku potrebno pomagati.

Vinko je bil tudi v šoli invalidne mladine v Kamniku. Leto in pol je z ostalimi vadil najrazličnejše spretnostne vaje. Izvedeli smo, kar pa v svoji skromnosti ni hotel zaupati: med najuspešnejšimi učenci je bil!

Kot je že povedal, je imel z zaposlitvijo kar precejšnje težave. Danes pa je zadovoljen, pa tudi tisti, ki so mu v najtežjih trenutkih pristopili na pomoč. Kako malo dobre volje je bilo potrebno pokazati, da so mu vlili novih moči za premagovanje težav, ki jih v današnjem življenju ne manjka.

Vinko je marljiv in neopazen. Ljudje pa ga kljub temu vedno znova občudujemo. Njegovo ustrežljivost, vedrino in spretnost kar težko dojamemo, nje mu pa se to vse skupaj zdi samoumevno. Koliko energije je v tem človeku, se liho sprašujemo.

»Zadovoljen sem in počutim se dobro. Vsi me imajo radi, zato se v takšni sredini človek ne počuti osamljen,« je očitno ganjen povedal in postal solzen. In kaj si želi? »Da bi nam le slabše ne šlo, pa bo vse dobro!«

Pionirji bodo ustanovili svoje hišne svete

V velenjski kulturni dom smo povabili prejšnji četrtlet vse tiste pionirje in pionirke iz Velenja, ki se zanimajo za ustanovitev »pionirskega hišnega sveta« v posameznih blokih.

Prišlo je preko 500 pionirjev, ki so si najprej z velikim navdušenjem ogledali barvni film o našem mestu, zatem pa z zanimanjem sledili pripovedovanju o lepota Slovenije, Saleške doline in posebej mesta Velenja.

Seznani so se z osnutkom programa za delo svetov in vodenjem evidenčne knjige o opravljenih nalogah. Po zaključnem enoletnem tekmovanju bo namreč krajevna skupnost Velenje vsem tistim, ki bodo uspešno delali, razdelila nagrade v višini 2 tisoč dinarjev. Delo svetov bo redno nadzirala posebna komisija.

V programu pionirskih hišnih svetov bo na prvem mestu skrb za ohranitev lepote našega mesta, skrb za čistočo okrog hiš, za cvetlične nasade in podobno. Poleg tega bodo pionirji skrbeli za lepe odnose do starejših in starih ljudi, bolnih sošolcev in vseh, ki bodo potrebni in veseli njihovih majhnih pozornosti in njihove pomoči. Prirejali bodo prireditve za starše in stanovalece, hodili pod vodstvom starejših na krajše skupne izlete, pazili na varnost prometa v okolici svojega doma in še in še.

Za vzorno delo in lepo obnašanje bodo posamezniki naslednje leto nagrajeni s posebno častno značko.

Vsak pionirski hišni svet bo izbral med odraslimi stanovalcem svojega mentorja in upamo, da bodo vsi odrasli ljudje v hiši z razumevanjem podprli pozitivne težnje otrok in jim čim bolj pomagali.

E. A.

PRIZADEVANJE ŠOŠTANJSKE KRAJEVNE SKUPNOSTI

Krajevna skupnost si zadnje čase prizadeva, da bi Soštanj dobil lepšo zunanjo podobo.

Potem, ko so asfaltirali ceste in lepo uredili središče mesta, so pristopili k novim nalogam. Zaključili so s prvo etapo obnove cestne razsvetljave, z drugo pa bodo pri kraju že prihodnji mesec.

Nevezdržen nered je bil tudi okoli pokopališča. Sedaj so odstranili goro smeti in uredili zunanjo okolico.

Vendar samo prizadevanja krajevne skupnosti ne bodo zadoščala. Pomagati bodo morali tudi Soštanjčani sami. Ne z delom, ampak z disciplino in vzdrževanjem reda. Odvadi se bodo morali hoditi preko urejenih površin, se med seboj opozarjati in še posebno čuvati, da se bodo otroci igrali tam, kjer je za to določen prostor. Pri gostišču Stara pošta mejejo stranke v strugo Pake pepel in druge odpadke. Tudi takšne in podobne navade bodo morali nujno opustiti.

Le s skupnimi prizadevanji bodo v Soštanju lahko rešili omenjene naloge. To jim ne bi smelo biti pretežko, saj gre za njihovo dobro. Urejenost pa bo hkrati ocenjevala tudi stopnja kulture med prebivalstvom Soštanja.

LESNOINDUSTRIJSKI KOMBINAT ŠOŠTANJ

ČESTITA K PRAZNIKU DELA

Priporočamo naše pecivo SLAŠČICARNA IVAN MOVH Soštanj

Zaupajte vaše prihranke, ker so pri nas na varnem KREDITNA BANKA CELJE Podružnica Velenje

V TOPOLŠICI: Zaskrbljeni in ogorčeni

KER SO BILI Z NAVADNIM PISMOM POSTAVLJENI PRED DEJSTVO

V Saleškem rudarju smo že pisali o diskriminacijskem ukrepu področnega zdravstvenega centra iz Celja, ki je prepovedal zdravnikom pošiljati pljučne bolnike v specializirano bolnišnico v Topolšici.

Zanimivo je, da je dopis poslala strokovna komisija tega centra in naročila zdravnikom, da smejo v bodoče pošiljati tuberkulozne in ostale pljučne bolnike na zdravljenje samo v pljučne oddelke v Novem Celju in Brežicah. Ta ukrep je imel namen, da bi preprečili odliv sredstev za zdravstveno varstvo iz celjskega območja, kar pa ni v skladu z zakonom. Zato so odborniki velenjske občinske skupščine na zadnji seji ostro obsodili ravnanje regionalnega zdravstvenega centra v Celju in zahtevali, da ga takoj prekliče. Poleg tega pa je občinska skupščina Velenje seznanila z zadevo tudi pristojne republiške organe.

Razumljivo je, da so v Topolšici, kjer so slučajno zvedeli za ta dopis, postali zaskrbljeni in so tudi takoj ukrepali. Čeprav so dopis za tem prekljali, pa so v Topolšici le utrpeli določeno škodo, ker zdravniki nekaj tednov niso poslali k njim na zdravljenje nobenega bolnika iz celjskega območja. Vemo pa, da imajo v Topolšici še vedno polovico bolnikov iz celjske regije.

Svojo besedo o zakonitosti pisma regionalnega zdravstvenega centra v Celju je izreklo tudi republiško ustavno sodišče, ko je na nedavni javni obravnavi ocenjevalo ustavnost in zakonitost 3. člena pravilnika, po katerem uveljavljajo zavarovalci komunalne skupnosti celjskega regionalnega zavarovanja svoje pravice do zdravstvenega varstva. Na tej obravnavi so tudi posebej opozorili na nezakonitost pisma in naročili, da ga takoj prekličejo.

Pri vsem tem pa gre za globlji pomen, ki ga najbolje občutijo in ocenjujejo v Topolšici. Tu ugotavljajo, da takšni in podobni ukrepi spravlja posamezne zdravstvene zavode v nemogoč položaj. Omejena prostora izbira zdravnika pa omogoča monopolni položaj določenim zdravstvenim ustanovam. Zavojo tega so nekatere bolnišnice zasedene preko svojih zmogljivosti, bolniki pa se zdravijo v neprimernih prostorih. Celjski regionalni zdravstveni center je povsem prilagodil ležalno dobo zmogljivostim v Novem Celju (70 postelj) in Brežicah (30 postelj) in določil 35 tisoč oskrbnih dni, kar pa ne odgovarja dejanskim potrebam.

Bolnišnica za pljučne bolezni in tuberkulozo v Topolšici ima vse pogoje za uspešno zdravljenje teh vrst bolezni. Kolektiv je s pomočjo družbe vlagal precejšnja sredstva, da so sodobno uredili bolniške objekte in uvedli najsodobnejše načine zdravljenja. V Topolšici menijo, da odločujoči forumi ne upoštevajo teh dejstev in prepuščajo stvari lokalističnim težnjam; s tem pa je njihova bolnišnica postavljena v negotov položaj, ki lahko prizadene bolnike in 200-članski zdravstveni kolektiv.

Ko so samoupravni organi skupaj z družbeno-političnimi organizacijami bolnišnice v Topolšici razpravljali o diskriminacijskem ukrepu področnega zdravstvenega centra, so zaradi neurejenega stanja v zdravstvu poslali njihova stališča in sklepe republiškim zdravstvenim organom, izvršnemu svetu, republiškem sindikatu zdravstvenih delavcev, občinski skupščini Velenje in regionalnemu zdravstvenemu centru Celje. V sklepih predlagajo:

— Da se vodi enotna zdravstvena politika in s tem onemogoči vsaki posamezni komunalni skupnosti, regiji in zavodom lastno ukrepanje, brez upoštevanja družbenih potreb.

— Dejansko se naj odpravi zapiranje v regije in dopusti bolnikom, da sami izberejo zavod v katerem se bi radi zdravili. Na ta način bo prišlo tudi do konkurence med po-

sameznimi zdravstvenimi zavodi.

— Tuberkulozni in pljučni bolniki se naj zdravijo v specializiranih bolnišnicah, ki so primerno opremljene in imajo dovolj strokovnih kadrov.

— Bolnišnici v Topolšici se naj prizna status republiške

bolnice, v katero bodo lahko prihajali bolniki iz vse Slovenije, ne glede na regijo.

— Ležalne zmogljivosti pljučnih oddelkov v Novem Celju in Brežicah se naj izkoristi v druge namene. Bolnica za pljučne bolezni in tuberkulozo v Topolšici ima primerno lego, je sodobno opremljena in zato bolj odgovarja za zdravljenje pljučnih in tuberkuloznih bolnikov, razdalja

35 kilometrov pa ne predstavlja večje težave.

— Iz perspektivnega plana, ki je predložen republiškem sekretariatu za zdravstvo in pneumofiziološko stroko se naj črta predlog, da bi imela vsaka bolnišnica (tudi periferne) pljučne oddelke, ker bi morali pri teh bolnišnicah dograditi nove kapacitete. Ugotovljeno pa je, da so zmogljivosti v sedanjih specializiranih bolnišnicah zadostne.

Bolje izkoristiti kulturno-zgodovinske znamenitosti

ČLANI VELENJSKEGA TURISTIČNEGA DRUŠTVA SO IMELI SREDI APRILA SKUPSCINO, KJER SO PREGLEDALI DELO ZA OBDOBJE OD 1965. DO 1967. LETA, IZVOLILI NOV UPRAVNI IN NADZORNI ODBOR TER ZACRTALI BODOČE DELO.

Predsednik turističnega društva Mitja Lap je prebral poročilo. Najprej je pojasnil, da bi morali imeti skupščino že prejšnje leto, vendar so jo prestavili na kasnejši čas, ker so bili zelo zaposleni z večjimi turističnimi prireditvami.

Turistično društvo je v zadnjih treh letih razpolagalo s 375 tisoč dinarji. Dohodek so ustvarili od turističnih taks (35 tisoč), dotacij (127 tisoč), prireditev (51 tisoč), oglasov (25 tisoč), prodanega trgovskega blaga (126 tisoč)

MALI PRVOMAJSKI INTERVJU

BILO JE HUDO, A TUDI LEPO

»Vile boš pa že nesel namesto mene!« se je razburil možak na fantiča, nekaj metrov pred nami. »Že od mladih nog se mora navaditi delati,« smo se vmešali še mi in že bili v pogovoru. In ko se je dedek iz Santandraža znašel pred fotoaparatom, je šele zarobantil: »To ga pa ne svetite, vsaj preobleči se naj grem!« Pa je bil prepozen.

odšel v pisarno. Tako se je kregal, da mu še povedati ni so mogli, da ni res. Drugi dan sem jih seveda jaz poslušal, zakaj sem se mu zlagal, da ima samo 12 dni dopusa. »Ja, včeraj si jih res imel 12, danes pa jih imaš samo še 11 dni do pusta, sem mu odgovoril.

Tudi hude čase smo prestajali. Nekoč me je zasulo. Nemški »kamerat« je zbežal, potem pa me je Friškovec reševal.

— Kako vam je pa kaj Saleški rudar všeč?

»Zelo rad ga berem. Včasih katerega pošteno okarajo, pa po pravici.«

Potem, ko smo pohvalili njegovo dobro kapljico, smo mu želeli še mnogo korajžnih let, takšnih, v kakršnih je sedaj.

»Pa se bomo že še kaj videli,« je zaklical za nami.

Anton Vogrine

Anton Vogrine iz Andraža je že v 71. letu. Po njegovi živahnosti in navihčnosti bi mu jih seveda morali precej odšteti. Kar načuditi se mu nismo mogli, ko nam je poleg tega še povedal, da je 34 delovnih let nabral v jami rudnika lignita v Velenju kot kvalificiran kopač, priznanih pa ima 46. Dobi 60 starih tisočakov pokojnine. Za delo na polju pa še vseeno rad prime, saj je pri močeh, da bi še kakšnega mladega ugnal.

»Oče s tolikšnimi leti v jami, se le redko kdo lahko pohvali. Prav gotovo ste v tem času prebili tudi kakšno prijetno ali grenko urico, gotovo se jih še spominjate,« smo ga vspodbudili.

»O, pa še dosti jih vem,« je kar začel. »Spominjam se, da sem imel malico obešeno na »šus drotus«. Pa mi je Jože Koželj nastavil desko do nje, da so mi podgane ves hruh požle. Seveda mu nisem ostal dolžan. Naslednji dan sem mu v gate, ki jih je pustil v garderobi, nasul polno rdečih mravelj. Po končanem delu se mu je zelo mudilo domov. Toda še bolj hitro, kot se je oblekel, se je slekel. Ker je bilo mravelj v hlačah preveč, je kar brez njih odšel domov.

Spominjam se tudi, da je bilo do pustovanja še 12 dni. Pa sem rekel nadzorniku Pačetu, tako smo ga klicali v jami, da ima samo 12 dni DO PUSTA. Jezen, zakaj so mu ga skrajšali, je po delu takoj

POPRAVEK

Sekretariat občinskega odbora ZZZ NOV Velenje nas je opozoril na stilistično napako pri razpravi tovariša Jožeta Martiška, objavljeni v zadnji številki našega časnika.

Jože Martišek je na letni skupščini občinske organizacije ZZZ NOV Velenje razpravjal o fantih, ki so bili prisilno mobilizirani v nemško vojsko, pa se jim ne prizna za delovno dobo let pred odhodom v nemško vojsko, čeprav so bili v partizanih. Iz našega zapisa pa je razumeti, kot da se jim ne prizna sodelovanje v NOB.

Tovarišu Martišku in našim bralcem se za neljubo stilistično napako, ki je nastala pri korekturah v tiskarni, lepo opravičujemo. Sekretariatu občinskega odbora ZZZ NOV pa se zahvaljujemo za pravočasno opozorilo.

Poškodovana cesta

Cesta Gorenje-Letuš, ki pelje skozi Smartno, je precej poškodovana. Zaradi močnega prometa so se pojavile kotanje, ker se je na nekaterih mestih asfalt popolnoma zdrobil. Upanje je, da bodo po rekonstrukciji ceste Šostanj-Gorenje tudi ta odsek popravili oziroma še enkrat asphaltirali. Tak je bil dogovor med občino in cestnim podjetjem.

DELAVSKA UNIVERZA bo organizirala večerno ekonom. šolo

Delavska univerza v Velenju bo organizirala med drugim tudi večerno ekonomsko šolo. Znano je, da imajo delovne organizacije v naši občini slabo strukturo kadrov tega profila. Delovna mesta, ki zahtevajo

ustrezno izobrazbo zasedajo namreč v precejšnji meri ljudje, ki te šole nimajo, potrebno praktično znanje pa so si pridobili z dolgoletnimi izkušnjami. Ker se zahteve v pogojih družbene in gospodarske reforme vse bolj zaostrojuje, je nujno potrebno, da si tudi takšni kadri pridobijo potrebno teoretično znanje.

Nasploh bi morale delovne organizacije voditi bolj smotrno kadrovsko politiko. Nujno bi

MLADINSKI KLUB — PRIJETNO SHAJALIŠČE MLADIH

Malo je krajev, kjer mladina za svoje življenje ne pogrša primernih prostorov. Da bi izvedeli, kakšni so pogoji v Velenju, kako se počutijo in kakšna mnenja imajo, smo v mladinskem klubu anketirali pet mladih. Takole so nam povedali:

Milena Grobelnik, učenka 2. razreda kovinarske šole, stara 17 let.

»V mladinskem klubu mi je zelo všeč. V njem sem na sestanku, plesnih tečajih in sploh, kadar mi je dolg čas. Fantje se do deklet lepo obnašajo. Med nje sodijo zlasti smuški skoki, večer glasbe, petja in plesa, pustni karneval, velika tombola, mednarodni kriterij v umetnostnem kotalkanju, mednarodni plesni turir in še druge. Razveseljivo je, da pri organizaciji vseh turističnih prireditev v Velenju, sodelujejo s turističnim društvom športne in ostale organizacije, pa tudi delovni kolektivi.

Vinko Ring, dijak 3. letnika tehniške rudarske šole, star 17 let.

»Predvsem hodim v mladinski klub prebirati časopise. Tudi prireditve mi ugajajo. Menim pa, da mladi in osebje kluba premalo čuvamo inventar, ki bo dobrodošel tudi znanecem. Ne prenesem »nepismenih«, ki ne upoštevajo opozorilnih tablic, da je kajenje prepovedano,« se je razjezil.

Darinka Klavs, učenka 3. razreda kovinarske šole, stara 18 let.

»V mladinski klub hodim v glavnem na plesne vaje. Drugače nimam časa. Letos bom absolvirala in imam preveč dela z učenjem. Udeležujem se tudi proslav. Mladinski klub ni mesto, kjer se zbirajo »dolgolasci«, kakršno je preveč splošno mnenje naših ljudi. Sicer pa so tudi med njimi dobri fantje.«

Mirko Jegrišnik, dijak 3. letnika tehniške rudarske šole, star 18 let.

»Kaj naj povem? Življenje v klubu mi je zelo všeč, saj je precej pestro. Vsem nepravilnostim, ki sicer niso težjega značaja, se seveda ne moremo izogniti. Klub se vzdržuje iz lastnih sredstev, zato smo bili prisiljeni začeti s točenjem alkoholnih pijač. Teh seveda gojenci RSC ne morejo dobiti. Klub je odprtega tipa, zato pogršamo kmečke in študentske mladine, ki je tudi v Velenju ne manjka. Izmenjavali bi svoja mnenja, kar bi nam koristilo.«

— bilo, da bi imele izdelane analize, ki bi pokazale potrebe po takšnih močeh. Nekatere so se omenjene problematike že resno lotile, posebno še trgovska podjetja Bazen, Velma in Zarja ter TGO »Gorenje« Velenje. Za prizadevanja DU so pokazale velik interes in vse potrebno razumevanje. Tako je Bazen pripravljen prispevati svojim slušateljem 70 odstotkov šolnine, ki bo znašala približno 1.000 dinarjev. Nekatere

izmed njih so kadrom z neustrezno izobrazbo določile celotno rok, da morajo v petih letih pridobiti potrebno znanje ali pa bodo premeščeni na druga delovna mesta.

Delavska univerza pričakuje, da bodo o tem razpravljale tudi druge organizacije in pripravile ustrezne sklepe. Prijave morajo zaradi obsežnih priprav poslati do konca maja. S poukom pa bodo začeli septembra.

Sreča na štirih kolesih

Bil sem navaden lastnik srečke, pa sem postal srečen dobitnik novega moskviča.

Sijajna pridobitev se je komaj pojavila na dvorišču, ko me je dočkal zbor sosedskih otrok:

— Striček, vozite nas malo!

Od veselja bi bil najraje vozil ves svet. Toda avto je mogel sprejeti mnogo manj potnikov.

Ko sem tako dva meseca prevažal vsak večer otroke, prijatelje in znance, sem ugotovil, da imam znatno več znancev, kot sem mislil. Ni bilo dovolj večerov. Zato sem jih vozil zjutraj pred odhodom v službo in v opoldanskem odmoru.

Na svojem službenem mestu sem počival. Tu med papirji in črnilniki, sem se počutil popolnoma varnega. Res je, da niti tu nisem imel popolnega miru. Dogajalo se je, da so me klicali po telefonu. Kak od pretirano vsiljivih znancev mi je po telefonu predlagal:

— Peljiva se čisto malo do jezera!

Odgovoril sem mu s pridruženim glasom:

— Kaj ti je, strogega direktorja imam...

Direktorjevo obličje pa je sijalo od naklonjenosti in ljubeznivosti. Prestavil je svojo mizo bliže k moji in me gledal z očmi, polnimi najglobljih čustev. Nekoč mi je zaupno priznal, da je v otroških letih nenavadno rad igral na avtomobilsko srebro.

Cez teden dni sem že prevažal njegove otroke v šolo, ženo šefa računovodstva pa sem vozil vsak dan na trg.

Moja pisalna miza v pisarni je dobila mrežo za namizni tenis: že tretji mesec je na njej prvenstvo.

Zdaj pa — kar samemu sebi ne morem verjeti — ležim in prebiram časnik. Prvič v pol leta lahko pljuvam v strop. Celó če bi me najboljši prijatelj na kolenih prosil, naj prepeljem na postajo njegovo taščo, se ne bi niti zganil.

Ne bi se zganil, ker ležim v mavcu. Ko sem včeraj razvažal po hišah sosedove goste, nisem več vzdržal in sem izčrpan zaspal za volanom...

V bolnišnici vlada mir. Niti od sorodnikov nočem sprejeti cvetja, ker sem prepričan, da bi v cvetju neizogibno naletel na listič s prošnjo, naj bi koga kam peljal. Zdravnik popolnoma razume moj položaj in ne pusti nikogar k meni.

Kadar potipa mojo zlomljeno nogo, mi vsakokrat ljubezivo reče:

— Telefoniral sem v servis, vaš avto bo kmalu popravljen. Kmalu bomo tudi vas popolnoma popravili. Tedaj vas bom naprosil, da mi napravite majhno uslugo. Saj boste tako ljubезni in boste prepeljali mojo teto na kavkaško obalo, kajne?

Oh, te ženske...

K psihiatru je prišla ženska.

— Prihajam zaradi svojega moža, je rekla.

— Kaj je z vašim možem?

Obiskovalka je žalostno odgovorila:

— Moj mož si domišlja, da je kura!

— Kaj? je vzkljnil psihiater. — Kura?

— Tako je.

Doktor je bil malce zmeden. Takšnega primera v svoji praksi še ni imel.

— Pripovedujtel je dejal. — Kako se to kaže pri vašem možu?

— Kokodaka!

— Kokodaka?

— Da, Kokodaka. Vsako jutro, ko vstane.

— Počne poleg tega še kaj drugega?

— Opoldne se povzpne na omaro in spet kokodaka.

— Kaj še?

— To ponovi zvečer. Preden gre spat.

— Kaj pa še počne poleg tega?

— Poleg tega žre zrna.

— Zrna?

— Da, Koruzna, pšenična in druga.

Psihiater si je odpel obratnik.

— To pa je zelo zanimiv primer! je rekel.

— In kako dolgo že počne to vaš mož?

— No, je menila obiskovalka, — približno tri leta!

Psihiater je zajajal.

— Ja, draga, žena je vzkljnil, — zakaj pa prihajate šele danes k meni?

— Oh, veste, ko so pa jajca na trgu danes tako draga!

Nepremagljivi petelin

Naj je resnica ali laž — nekoč je živel tak petelin. Brskal je po smeteh in našel zlatnik.

Zletel je na streho in zakikirikal:

»Ku-ka-re-ku, zlatnik sem našel!»

Slišal ga je cesar in ukazal hlapcem, naj mu zlatnik vzamejo in ga prinesejo njemu.

Hlapci so šli in vzeli zlatnik petelinu ter ga nesli cesarju.

Petelin je zakikirikal:

»Ku-ka-re-ku, cesar si je moje premoženje prisvojil!»

Cesar je vrnil zlatnik hlapcem in jim rekel:

»Odnosite ta zlatnik in ga dajte petelinu, da ne bo nepridiprav vsemu svetu razglašal!»

Hlapci so šli in vrnili zlatnik petelinu.

Petelin je spet zletel na streho in zakikirikal:

»Ku-ka-re-ku, sam cesar se me je ustrašil!»

Cesar se je razjezil in ukazal hlapcem:

»Ujemite nepridiprava, odsecite mu glavo, skuhajte ga in mi ga prinesite. Pojem ga in se ga rešim.»

Hlapci so petelina ujeli in ga prinesli cesarju. Petelin pa je zakikirikal:

»Ku-ka-re-ku, sam cesar me je v goste pozval!»

Petelina so zaklali in položili v kotel, da bi ga skuhali.

Ampak petelin ni odjenjal.

»Ku-ka-re-ku, cesar me je v vročo kopel dal!» je zakikirikal.

Petelina so skuhali in ga postavili pred cesarja.

Petelin je spet zakikirikal:

»Ku-ka-re-ku, s cesarjem za isto mizo sedim!»

Cesar ga je zgrabil in ugriznil vanj.

Petelin je bil že grizljaj, pa je še zmeraj kikirikal:

»Po ozki ulici se sprehajam, ku-ka-re-ku!»

Ko je videl cesar, da se petelin še zmeraj ni unesel, je ukazal hlapcem, naj potegnijo sablje in se pripravijo. Če bo petelin še enkrat zakikirikal, naj usekajo.

Hlapci so potegnili sablje, se postavili v pozor — eden na to stran, drugi na drugo, tretji zadaj — in čakali.

Petelin je prilezel ta čas v cesarjev želodec in zakikirikal:

»Na belem svetu sem bil, v črno cesarstvo sem pal! Ku-ka-re-ku! Ku-ka-re-ku!»

»Po njem!» je ukazal cesar.

Hlapci so usekali in cesarja razpolovili.

Petelin pa je skočil ven, odletel, sedel na streho in zakikirikal:

»Ku-ka-re-ku! Ku-ka-re-ku!»

TEŽKA KRI

Mimi

Malenšek

25

»Ne,« je nekoliko mirneje odvrnil oče, »jaz ne — ti pozabljaš! Pozabil si, da bi se moral držati, kot se za gospodarja spodobil! Kdaj je še kdo slišal, da se je gospodar vlačil pod stogovi z ničvrednimi deklinami?«

»Kaj?« je rekel Ciril. Bil je mnogo manj osupel, kot je stari pričakoval. »Kdo pa vam je to natvezil?«

»Tisti, ki so vaju videli, kako sta ponoči šla vsak od svoje strani pod stog!«

»Tako?« je malomarno rekel Ciril in začel navidez zelo pozorno opazovati nalozeno brano žita. Stari je čakal, da bo rekel še kaj, toda sin se ni zmenil. Očividno ni imel namena tajiti. To je očeta presunilo.

»A to je ves tvoj zagovor?« je rekel hripavo.

»Nimam se namena zagovarjati,« je naglo odvrnil sin. »Nikomur se ne bom zagovarjal! Končno imate, kar ste hoteli! Dovolj dolgo sem vas ubogal! Nisem vas prosil za grunt, vi pa ste mi ga prepisali skoro s silo! Hoteli ste, naj se oženim in sem se oženil. Zdaj pa si ne pustim več ukazovati in živem bom, kot bo meni prav. Vas ne bom vprašal!«

Medtem ko je govoril, se je stari zazdelo, kakor da stoji pred njim tujec. Ciril mu je bil že dolgo — pravzaprav zmeraj — nekoliko tuj, toda nikoli se še ni tako živo zavedel razdalje, ki ju je ločila. Bilo je, kot da se pogovarjata z gore na goro. Stari je mogel preko prepada lučati psovke, mogel je sina preklinjati in mu groziti, toda zaradi ga ni mogel. Nenadoma ga je prevzel občutek, da ni on tisti, ki strahuje nepokornega sina, kateri dela hiši sramoto, ampak da se sin znaša nad njim in se mu skuša maščevati, ker ga je prisilil v nekaj, kar je bilo proti njegovi volji. Bilo je, kakor da je zvezan in da ne more nič drugega, kot psovati, medtem ko se mu oni lahko smeje. To mu je vzelo vso razsodnost. Planil je k stogu in udaril s pestjo po stožniku.

»Ti!« je zakričal. »Ta stog sem jaz postavil! In raje ga zažgem pri tej priči, kakor da bi tukaj uganjal svinjarijo s svojo macafuro! Raje ga zažgem, slišiš?«

Ciril je izzivalno skomignil z rameni. »Prekletlo malo mi je mar, kaj storite!«

»Zažgem ga!« je rjul stari. »In hišo zažgem! Pode, hleve... vse! Kar imaš, si dobil iz mojih rok! Moji žulji so v vsem, tudi v tem stogu... o, tudi v tem stogu! Oh... ubil bi te!«

»Kaj pa tako kričite?« je malomarno vprašal Ciril. »Ženske na njivi vas bodo slišale! Saj vam je bilo zmeraj toliko za čast — nikar se jim ne dajate v zobe!«

Starec ni prenesel sinovega hladnega poroga. Obrnil se je in se s stisnjenimi pestmi zapodil proti njemu. Ciril se mu je umaknil za voz, toda oče je tekal za njim s povešeno glavo in visečimi čeljustmi, ves penast okrog ustnic. »Oh, ubijem te, ubijem, ti nesnaga, izrodek!« je zahropel in se vrge nanj. Ciril mu je uklenil roke v zapestju in ga stisnil kakor s prmožem. »Bodite pametni,« mu je siknil v obraz, ves bled od jeze, »nočem se tepsti z vami! Nisem več fante, da bi me klofotali!«

Zaletel je videl sinov obraz čisto blizu, komaj za ped prostora ju je ločilo. Videl je Cirilove čedne poteze, nekoliko razpotegnjene od napora, ker je držal njegove roke in videl je tudi trmasto odločnost, ki je doslej ni poznal pri njem. Iskal je znane poteze strahu, čakal, da bo sinu nemirno zadrželo okrog ustnic in oči kakor včasih, ko

ga je strahoval in mu je sin samó narejeno predrzno ugovarjal, v resnici pa se ga je bal. Toda tisti deški strah je izginil — najbrž za vedno. Starec je kakor otrpnil v njegovih rokah. Bilo mu je, kakor da je igral za vse, kar je imel in da je v trenutku vse izgubil.

»Ti — svinja!« je rekel tiho.

»Bodite pametni,« je odvrnil Ciril, izpustil njegove roke in ga parahlo odsunil. »Kako si morate misliti, da se vam bom pustil tepsti?«

Oče se je opotekel in se ujel za ročico pri vozu. »Mislil, da se bom še preklete kesal, ker sem ti izročil grunt,« je rekel.

Sin je skomignil z rameni s tisto vznemirjajočo malomarnostjo, ki si je oče ni mogel napačno razlagati. Vedel je, da je popolnoma brezčuten za vse, kar bi mu utegnil reči ali storiti, ker ga je čisto prevzelo nekaj, kar je bilo starcu tuje in nerazumljivo. Cutil se je ogroženega; podzavestno je dojel, da je Cirilova strast del tistega tujega, nepojmljivega in nesprejemljivega, ki je od vseh strani vdiral v življenje. Ana, Miha in Ciril, vsi trije so podlegli vplivu, ki je bil sovražen gruntu in staremu načinu življenja — s Cirilom pa je bilo najhuje. Starec je ogorčeno premišljal, kako je mogoče, da sinu grunt in žena nič ne pomenita. Grunt mu je samo sredstvo, da bo lahko neovirano živel, in žena — kaj mu je pravzaprav žena?

Lepa reč, je zamrmral nekoliko mirneje kot prej. »Lepa reč, da ti ene žene ni dovolj! Saj si kakor Turek! Nikoli bi si ne bil mislil, da boš podivjal kot žrebec, ki ga na paši spustijo med kobile. Žena ti bo rodila otroka in ti moraš zraven nje imeti še drugo.«

Z maščevalnim zadoščanjem je opazil, kako je sin poblebel. Obraz mu je nenadoma otrdel in modre sence pod očmi so se spremenile v bledovijolične. Ciril je pobral podajalnik in se oprl nanj, kakor bi se mu kolena šibila.

»Kaj?« je rekel. »Kaj je s Cilo?«

Stari ni odgovoril. Stal je zraven voza in si zadovoljno gladil delovni suknič. V njem je butal val zadovoljstva, ki ga ni smel pokazati, ko si je mislil: Ah, zdaj se bo uklonil! Zdaj vidi, da ne more drugače! Zraven noseče žene si ne bo več upal. Zdaj čuti, da je vendar trdneje zvezan, kot si je predstavljal! Neumno je bilo, da sem tako besnel. Navsezadnje me bo nekoč od togot kap... Najprej bi mu bil moral povedati to...

Prostor pod stogom, kjer sta stala oba možka, je bil kot štirikotne velike, globoke tišine, ki se ni imela nikamor izliti. Nenadoma sta bila oba ukleknjena vanjo, kakor bi bila zaprta v senčen prostor z nevidnimi stenami. V tem prostoru so križem begale njune misli. Starec je menil, da čuti Cirilove zbegane misli, ki so obupano iskale izhoda in je vedel, da ga ne bodo našle, ker ga ne smejo najti. Zdaj ve, si je dejal, zdaj se zaveda. Nič več ne bo posedal z malopridnico pod stogom...

Celo v tem trenutku ni sovražil Mihele, kakor je ni sovražil takrat, ko jo je spodil iz hiše. V tem je bila njegova stroga pravičnost, ki mu je bila vrojena in ga je vodila skozi življenje, ne da bi se zavedal. Mihele ni bila nič kriva. Zgolj nagonsko je dojemal, da je Mihele preprosto, dobro bitje in čisto nezmožna, da bi si oblikovala življenje po svoji volji. On sam jo je bil pripeljal v hišo, ubogo dekle, ki je od rojstva stalo zmeraj na majavih tleh. Ni da bi bila morala priti prav v njegovo hišo, toda v

neko hišo bi bila zadržano prišla in kakor pribito bi se bil našel kmečki sin, ki bi se mu zahotelo njene kočljive lepote. Podlegla bi mu bila, kakor je Cirilu in stvar bi se končala natanko tako, kot se je končala pri Zaletelu. To je bilo nekaj, česar ni bilo mogoče spremeniti. S Cirilom pa je bilo drugače. Ciril bi se moral pokoriti zakonom svojega sveta, kakor se je Mihele pokorila svojemu svetu. Samo on je bil tisti, ki se je iztrgal nepisanim postavam grunta in življenja na vasi in počenjal reči, ki bi jih ne smel. Zato je mogel in moral sovražiti njega.

Ciril se je počasi, togo premaknil, kakor bi bil oživel kip. Zasadil je podajalnik v snop in zadržano rekel:

»Če hočete, podajte vi, jaz grem na krošnjo.«

Stari še zmeraj ni nič odgovoril. Neroden in težak se je vzpel na voz in začel podajati. Ko sta zložila že malone vse snopje, je rekel:

»Zdaj se boš menda spametoval.«

»Ne vem, kaj mislite,« je gluho odvrnil sin.

»Povedal sem. Nočem, da bi se ljudje zgledovali nad teboj. Kmalu bodo opazili, kako je s Cilo.«

»Lepo, da je najprej povedala vam, namesto meni,« je zlobno rekel Ciril.

»Jaz bi ti tudi ne povedal,« je hladno in porogljivo odvrnil oče. »Čudim se samo, da tako mirno prenaša. Jaz bi ti dal vetra!«

»Mhm,« je zamomljajal sin. »Ampak mene ne bo nihče več spodbledil!«

»A naj to pomeni, da ne misliš pustiti Mihele?« je osuplo vprašal oče.

»To je najina stvar. Morebiti nekoliko tudi Cilina. Samo vi se nimate pravice vmešavati med nas.«

»Tako torej,« je rekel stari.

Zlezel je s praznega voza, pobral raztreseno klasje in ga zmašil spodaj v stog. Ciril je odšel napregat kobiljo. Ko je sedel na voz, je stari rekel:

»Menda si pozabil, da ni moja dolžnost delati na tvojem gruntu.«

»Kdo vas sili?«

»Nihče. Prav. Nihče. Zato kar zloži snopje, kakor veš in znaš. Če ti je kaj od tega, da se ne bo čez noč premočilo na njivi. Meni je vseeno. Zapomni si, da mi je postalo čisto vseeno. Takemu sinu ne bom delal! Če nimam pravice nobene več reči, potem tudi delal ne bom.«

Sin ga je osuplo pogledal, potem je švrknil z bičem in pognal. Starec je gledal za vozom, ki je odskakoval na kolotečinah. Misli si je, da bi ne bil prav nič presenečen, če bi mu bil Ciril pustil voz in konja in kljubovalno odšel. Toda to bi mu bilo navsezadnje celo ljubše kot njegova zagrizena trma. V njegovem vedenju je bilo nekaj, kar je ostarelemu gospodarju zmeraj spet vsiljevalo mučen občutek popolne nemotnosti.

Počasi je odšel od stoga. Sel je čez polje, med njivami, ki so se sivile od prve aje, potem po travnikih, kjer je iz košenine odganjala mlada otava. Hodil je počasi med nešetnimi rečmi, ki jih ni nikoli dojel, ker se mu ni je videval vse življenje, a jih so zdele pomembne. Če je sploh kaj opazil, potem so bile to samo nepožete njive sosedov, ki so se zakasnil z delom. Komaj mimogrede se mu je vsilila misel, da so leto vse o pravem času postorili in da je to Cilina zasluga. Ciril pa namerava ostati pri svojem in motil se je, ko je mislil, da ga bo novica o pričakovanem otroku odvrnila od nemarnega početja...

Ko je prišel na pot, se je nenadoma obrnil in se zagledal proti farovžu. Ni dolgo premišljeval, odvezal si je prteni predpasnik, ga zvil in vtaknil v veliki žep raztrganega sukniča. Potem si je okesal rjavo prst s čevljev in si otepel hlače na kolenih.

Nato si je s prsti počesal lase in si globlje pritisnil kastorec na čelo, pogladil se je z dlanmi po licu, kakor ob sobotah zvečer, ko se je obril in nato je krenil proti župnišću. Zdaj je hodil naglo in odločno. Misli si je, da nima ničesar izgubiti.

Zupnika je našel samega v pisarni. Sedel je ravno toliko odmaknjen od okna, da je mogel videti na cesto, ne da bi ga ljudje s ceste opazili in se dolgočasil z neko škofovsko okrožnico. Na cesto pravzaprav ni bilo vredno gledati — vse popoldne ni videl drugega kot nekaj avtomobilov, včasih se je približal mimo voz lestvenik, visoko naložen s snopjem ali pa je prišla mimo ženska s košaro za malico v roki. Preden je prišel Zaletel, se je župnik vse popoldne ukvarjal z mislijo, ali bi sedel na kolo in se odpeljal v kopališče. Toda kopališče je bilo daleč — in ljudje bi se strahansko zgražali, če bi vedeli, da njihov župnik zahaja v kopališče. Bilo je neskončno bedasto, toda župnik se predsodkom ni mogel upirati. Potolažil se je z mislijo, da si bo lahko avgusta vzelo dopust in se odpeljal kam na morsko obalo. Sestra Filomena je že raztrabila po vasi, da ima župnik revmatizem in da mu je zdravnik ukazal sončenje ob morju. Zdaj je župnik užival v predstavi obmorskega letovišča in velikih teras pred restavracijami, kjer bo lahko sedel v svoji svetli poletni obleki in bo na las podoben kateremu tistih modernih duhovnikov po svetu, ki so mu zmeraj pred očmi kot nekakšen nedosegljiv vzor. Natakariji in množica ne bodo videli v njem duhovnika, najmanj pa skromnega podeželskega župnika. Kljub temu pa bi se utegnulo zgoditi, da bi naletel na stanovskega tovariša ali na izobraznega laika, s katerim bi mogel razpravljati o vsem tistem, kar si je načrpal iz knjig in je ležalo v predalih njegovega spomina neizkoriščeno, kot neprodano trgovsko blago v zaprašenem skladišču. Najbolje pri vsej tej zadevi pa bi bilo to, da bi se na lep način za tri ali štiri tedne rešil sestre Filomene in njenega neprestane besedičenja o Lojzi in Miheli. (Lojzi je sicer Barba za zdaj odkazala drugo mesto, ker je imela toliko skrbi zastran Mihele, župnikov položaj pa kljub temu ni bil nič lažji.)

Ko je zdaj ugledal Zaletela, mu je najprej preblisnila misli Mihele in potem, da se je morda zgodila nesreča in bo moral v tej pasji vročini iti previdevat. »Kaj pa je,« je rekel, »kakšna nesreča?«

Kmet je odkimal in se oziral, kam bi sedel. Župnik mu je ponudil stol in si naglo zadržnil zrahljano kravato, preden mu je sedel nasproti. Kmet je gledal mimo njega v okno in počasi rekel:

»Kakor se vzame, gospod. Lahko tudi, da je nesreča.«

»Tako?« je rekel župnik, ki je po malem začel sluti, zakaj gre in mu je postalo neprijetno. »Samo da ni boleznij v hiši, bi rekel.«

»So reči, ki so hujske kot vsaka bolezen,« je rekel kmet in pogledal župnika s svojimi trdimi, sivimi očmi.

»Saj se lahko pomeniva,« je rekel župnik.

Kmet je prikimal. »Zaradi Mihele sem prišel,« je rekel. »Pravzaprav — bolj zaradi svojega sina kot zaradi nje. Navsezadnje stanuje ona v farovžu.«

»Mhm,« je prikimal župnik.

Kmet je spet pogledal skozi okno. Oči so se mu spojkojno ustavile na popravljenem vodnjaku z novim cementnim obodom in debelo betonsko ploščo na vrhu.

»Vodnjak so popravili,« je rekel, »to ste dosegli.«

»Dosti truda me je stalo,« je odvrnil župnik in se medlo nasmehnil.

Se nadaljuje

šport šport šport

NOGOMET SCNL

NAFTA IN VELENJE NA VRHU

15. kolo SCNL je prineslo lepo zmago Velenčanom nad Branikom iz Maribora. Nogometaši Partizana iz Soštanja pa so v Zalcu s težavo obdržali prednost enega gola in osvojili obe točki. Smarčani so v Lendavi doživeli hud poraz proti domači Nafti.

VELENJE : BRANIK 4:1 (2:0)

Mariborčani niso bili dostojen nasprotnik razigranim domačinom, ki so že v začetku načeli mrežo gostov. Do konca tekme pa so dosegli kar

štiri gole. Strelca golov sta bila Majdak in Kovac po 2.

Za Velenje so nastopili: Devič, Kurat, Ramsak, Sitar, Koren, Trpin, Kovač, Gojevič, Majdak, Kujan, Petek.

PARTIZAN (S) : ZALEC 2:1 (2:0)

Soštanjani so bili v prvem delu igre boljši nasprotnik in dosegli dva gola. Strelec prvega je bil Erhart, drugega pa Veteran Pirečnik. V drugem delu pa so se Soštanjani v glavnem pomirili, saj so pobudo imeli

Zalčani in dosegli tudi časten zadetek. Za Partizana so igrali: Kočvar, Koren, Slatinsk, Kostajnski, I. Novak, Bukovec, Pavšek, Stevančević, Erhart, Kostajnski II, Pirečnik.

NAFTA : SMARTNO 4:0 (4:0)

Domačini so povsem nadigrali goste iz Smartnega ob Paki, ki tokrat niso pokazali vsega svojega znanja in borbenosti. Dobri vratar Podgoršek pa je moral kar štirikrat pobrati žogo iz svoje mreže.

Za Smartno so nastopili: Podgoršek, Turnšek, Pokleka, Polak, Cimperman, Hofer, Hohenc, Podgoršek II, Gomboc, Banko, Berdnik.

Ostali rezultati:	Drava	15	9	2	4	41:30	20
Steklar : Grafičar 6:0 (5:0)	Zalec	15	8	1	6	38:31	17
Olimp : Fužinar 3:0 (1:0)	Smartno	15	4	7	4	24:31	15
Drava : Peca 9:1 (5:0)	Grafičar	15	6	1	8	35:37	13
	Olimp	15	6	1	8	25:37	13
	Branik	15	5	2	8	32:48	12
Lestvica:	Partizan (S)	15	3	4	8	22:33	10
Nafta	Fužinar	15	2	4	9	22:41	8
Velenje	Peca	15	1	2	12	20:54	4
Steklar							

Nogometno igrišče so ogradili

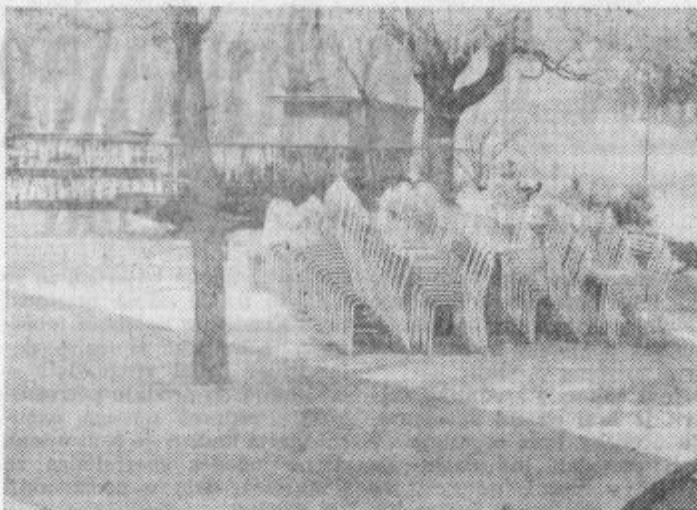
Nogometni klub Velenje je s pomočjo rudnika lignita, rudarskega šolskega centra in Vegrada Velenje ogradil športno igrišče ob jezeru. Tako zavarovano se bo lažje čuvalo in vzdrževalo, odpadle pa bodo tudi nekontrolirane športne igre, ki čestokrat povzročajo poškodbe in obolenja.

Priporočljivo bi bilo, da bi ustanovili organ, ki bi za igrišče odgovarjal in urejeval urnik uporabe, skrbel pa bi tudi za nadzor in strokovno vadbo. Samo vodje posameznih panog bi razpolagali s ključem.

Nogometni klub Velenje zato prosi občinsko zvezo za telesno kulturo, naj skliče sestanek vseh zainteresiranih, da bi se o omenjenih stvareh pogovorili.

Program praznovanj v mesecu mladosti

25. aprila — Koncert dekliškega pevskega zbora gimnazije Velenje v kulturnem domu.
26. aprila — Otvoritev likovne razstave Franca Babnika v dvorani glasbene šole v Soštanju, ob 19. uri.
27. aprila — Centralna proslava v počastitev 1. maja in otvoritev ceste Gorenje—Soštanj, na Trgu Svobode v Soštanju, ob 17. uri.
30. aprila — Kurjenje kresov na bližnjih gričih.
- 9., 10. in 11. maja — Kurirčkova pošta in sprejem v Velenju ter Soštanju.
12. maja — Občinsko tekmovanje mladincev in pionirjev v streljanju z zračno puško v Soštanju.
18. maja — Občinska štafeta mladosti.
19. maja — Sprejem zvezne štafete mladosti v Velenju, ob 7,40 do 7,50.
19. maja — Medobčinsko tekmovanje mladincev in pionirjev z malokalibrsko puško v Soštanju (strelšče Lajše).
24. maja — Sprejem pionirjev v mladinsko organizacijo na osnovnih šolah.
- Občinsko tekmovanje v poznavanju prometnih predpisov in opreme koles na II. osnovni šoli Velenje v okviru JPI.
- Otvoritev razstave slikarjev amaterjev v dvorani glasbene šole v Soštanju, ob 19. uri.
24. maja — Razstava izdelkov radioamaterjev v avli RSC.
- Poleg navedenih prireditev bodo še tekmovanja za najboljši športni razred na RSC in gimnaziji, tekmovanja v rokometu, košarki, namiznem tenisu itd., med šolami v Velenju in medobčinsko srečanje s sorodnimi šolami v Sloveniji.
- Krajevna organizacija Zveze borcev Velenje pa pripravlja pohod po partizanskih poteh.
25. maja — Revija kotalkarjev na velenjskem kotalkašišču.
- Občinsko tekmovanje v praktični vožnji s kolesi.

Pripravljeni so, in čakajo na goste. Bo gostov letos ob Velenjskem jezeru več, kot lani?

DISCIPLINSKE KAZNI

Neopravičeni izostanek z dela težja kršitev delovne dolžnosti

Po dosedanjem pravilniku o odgovornosti delavcev v delovni organizaciji rudnika lignita Velenje, ki ga je potrdil centralni delavski svet, dne 24. 6. 1965 na svojem II. rednem zasedanju, se je po 10. členu med drugim štel za težjo kršitev delovne dolžnosti — neopravičen izostanek z dela, ki traja 2 ali več dni v mesecu. Tako je torej delavec, ki je v enem mesecu neopravičeno izostal z dela ali več dni storil hujšo kršitev delovne dolžnosti, medtem ko je en neopravičen izostanek predstavljal le lažjo kršitev. Zaradi spremenjenih pogojev dela in gospodarjenja v podjetju in težjega finančnega stanja, pa je rudiški zainteresiran za večjo delovno disciplino članov delovne skupnosti. V ta namen so bile na IV. rednem zasedanju centralnega delavskega sveta, dne 19. januarja 1968 sprejete nekatere spremembe in dopolnitve pravilnika o odgovornosti delavcev. Tako je bila spremenjena točka II v 10. členu pravilnika, po kateri se za TEŽJO KRŠITEV DELOVNE DOLŽNOSTI SMATRA ZE EN NEOPRAVIČEN IZOSTANEK Z DELA.

Podjetje je zainteresirano za racionalno in nemoteno proizvodnjo ter ji vsak neplaniran izostanek povzroča tudi lahko povzroča dejansko škodo. Zaradi tega je z dopoljenimi določili pravilnika o odgovornosti delavcev vnešeno tudi določilo, da se lahko v določenih primerih za posamezne neopravičene izostanke z dela, obračuna tudi dejanska škoda, se pravi, da se lahko na podlagi izračunov v realno nastali škodi, obremenjeni delavca tudi z denarnim zneskom, katerega podjetje preko sodišča od delavca iztoži. Delavsko razsodišče pri centralnem delavskem svetu je pred kratkim obravnavalo disciplinske kršitve dveh delavcev, ki sta neopravičeno izostala z dela in jima izreklo določene ukrepe.

nesreče

NI UPOSTEVAL PREDNOSTI
V sredo, 13. marca okrog 19.15 ure, se je kolesar Anton Muster pripeljal iz Laz na cesto Arja vas—Velenje v Crnovi. Ni upošteval prednosti in je zapeljal pred osebni avtomobil CE 163-40, ki ga je vozil Ivan Jovan. Kolesar je bil lažje poškodovan, na vozilih pa je nastala približno 2.000 din škoda.

OTROKOVA NEPREVIDNOST
Iztok Tratnik je hotel preko Saleške ceste na otroško igrišče. Ne da bi se prepričal, če je cesta prosta, je stekel preko nje. Mopedist Fale Andrej kljub zaviranju trčenja ni mogel preprečiti. Otrok je dobil pretres možganov in rane na nogi. Odpeljali so ga v bolnišnico.

NEPRAVILNO JE ZAVIJAL
Voznik osebnega avtomobila CE 111-52 Ferdinand Gorjanc je peljal po Saleški cesti in zavil v desno na Prešernovo cesto. Pri tem pa je zapeljal na levo stran ceste, kjer je trčil v drog občestne svetilke. Na vozilu je nastala škoda za več kot 1.000 din.

NEUPOSTEVANJE DESNEGA PRAVILA
V križišču Kidričeve in Saleške ceste sta v petek, 12. aprila okrog 15.45, trčila osebna avtomobila CE 207-18, ki ga je vozil Zdravko Milič in KR 123-94, ki ga je vozila Barbara Medić. Do nesreče je prišlo, ko je voznica zavijala v levo in ni upoštevala desnega pravila. Zdravko Milič kljub zaviranju trčenja ni mogel preprečiti. Na vozilih je nastala škoda okoli 2.000 din.

AVTO SE JE VNEL
Voznik osebnega avtomobila LJ 552-52 Francu Pircu se je iz desne strani neznanega vzroka v Saleku vnel avto in začel goriti. Kljub temu, da so gasilci iz Velenja kmalu prišli in požar pogasili, je nastala škoda okoli 6.000 din.

NI BIL PAZLJIV
Voznik motornega kolesa CE 18-325 Ivan Verboten se je s sopotnikom Ivanom Borovnikom peljal po Celjski cesti proti železniškemu prehodu. Zaradi nepazljivosti ni opazil, da so zapornice spuščene. Prepozno je začel zavirati in pri trčenju s sopotnikom padel z motorja. Zapornice se je zloмила, oba pa sta dobila težje telesne poškodbe.

IVAN RUPERT, rojen 1935, leta, nekvalificiran kopač, zaposlen pri rudniku od leta 1965 je dne 29. 1. 1968 neopravičeno izostal z dela na prvi tretjini. Na disciplinski razpravi je dejal, da ga je ponoči v nedeljo zvečer bolel zob ter je zjutraj zaspal in zamudil delo, oziroma se sploh ni zglasil na obratu. Sele popoldne istega dne je na domu svojega nadzornika skušal opravičiti svoj izostanek, vendar mu le ta izostanka ni opravičil. Delavsko razsodišče je smatralo, da bi bil moral Rupert še istega dne dopoldne pri svojem neposredno nadrejenem nadzorniku dvigniti kontrolni list, s katerim bi lahko nadalje nastopal. Rupert tega ni storil in razsodišče, ki njegovemu zagovoru ni verjelo, mu je izreklo ukrep JAVNEGA OPOMINA.

JOZE JESENČNIK, kvalificirani kopač, rojen 1949, leta, absolvent rudarskega šolskega centra, zaposlen na rudniku kot kopač od leta 1967, je dne 9. februarja 1968 neopravičeno izostal z dela v tretji nočni izmeni. Opravičil se je naslednji dan svojemu nadzorniku Ivanu Hojani, češ, da je popoldne zaspal, ker ga je bolel zob in zvečer ni šel na delo. Tudi njegov zagovor je razsodišče smatralo za premalo prepričljivega. Vodja oddelka Hojan pa mu je ta izostanek opravičil s tem, da je Jeseničnika razporedil na delo na prvo soboto, da bi s tem pokrtil svoj prvi izostanek vendar Jeseničnika tudi v soboto ni bilo na delo. Trdil je, da je tudi tokrat zaspal, čeprav kot je zatrdil ima svojo budilko. Tričlanski senat delavskega razsodišča je pri tovarništvu Jeseničniku, kot mlajšemu, samostojnemu delavcu in kvalificiranemu kopaču, ki vsekakor bolj odgovarja za svoje delo, zavzelo strožje stališče in mu izreklo ukrep ZADNJEGA JAVNEGA OPOMINA.

NEPREVIDNO JE PREHITEVAL

Voznik tovornega avtomobila MB 260-45 s prikolico Franc Mencinger je v petek, 8. marca okrog 12.15 ure peljal proti Paki. Pri gostilni Meža je prehitel cisterno, ki je bila parkirana na desni strani ceste. Trčil je v njo, zapeljal mimo in se prevrnil pod cesto. Na vozilih je nastalo okoli 15.000 din škoda. Telesno ni bil poškodovan nihče.

KURIRČKOVA POŠTA

Letošnja kurirčkova pošta bo potekala na območju naše občine 9., 10. in 11. maja. Sprejeli jo bomo 9. maja pri partizanskih grobovih v Breah od pionirjev osnovne šole Dobrna. Oddali pa jo bomo 11. maja osnovni šoli Lepa njiva na gorenjskem klanecu.

To akcijo izvajamo že šesto leto in je postala za naše pionirje neprecenljivega pomena. V njej sodelujejo vsi pionirski odredi iz naše občine. Torbo s pozdravi tovarišu Titu nosijo od šole do šole. Vse ozemlje v tem času je »sovražno«. Pionirje čakajo razna presenečenja. Svobodna ozemlja so le ob

tribuna vaših mnenj

Tovariš urednik!

V zadnji številki vašega lista sem med drugim bral tudi intervju s tovarišem Brankom Drolcem »Za ceste premalo denarja«.

Vse lepo in prav, da komunalno obrtni center razume nezadovoljstvo občanov. Kljub temu pa vas prosim, da priobčite sliko s vprašanjem: ali bodo tudi to delo (na fotografiji je odsek s skalami posute ceste proti Hrastovcu) žal morala opraviti vozila sama? Takšnih posnetkov bi se dalo (tudi žal!) napraviti še precej v okoliških krajih naše lepe

doline. Ker so nam naša vozila, odkar smo brali o obljubah, odpovedala poslušnost, upravičeno pričakujemo, da jih bo komunalno obrtni center čimprej tudi izpolnil.

Strinjam se sicer, da je potrebno cestnišče primerno urediti, vendar ni prav, da komunalno obrtni center zahteva, naj ta dela enostavno opravi voziila sama. Ze preden so k delu pristopili, bi morali vedeti, da nimajo na voljo vibracijskega valjarja in bi vendarle bilo boljše, če na cestnišča ne bi enostavno nasuli tako velikih skal, preko katerih se vozila z muko prebijajo.

P. T., Cirkovce

Občni zbor lovske družine Oljka

Pred dnevi so se zbrali člani te družine na svoj redni letni občni zbor. Iz poročil povzemamo, da je bil odbor kakor tudi večina članov pri svojem delu aktiven.

Ker izvajajo lovci odstrel divjadi načrtno, zato se je leta precej razmnožila, tako da je odstrel zajcev za 80 odstotkov presežen. Pred leti so odstrelili samo po par zajcev, medtem ko so jih preteklo leto po osem do deset. Zajci so v tem lovišču zdravi, vendar so naročili 6 komadov teh živali za osvežitev krvi. Tuda srne so se pomnožile in to iz razloga, ker jim lovci preskrbe čez zimo potrebno hrano. Odstrel je znašal 11 komadov srnjakov.

Lansko leto so spustili lovci v svoje lovišče 86 fazanov različnih starosti. Ker so bila krmišča preko zime dobro oskrbovana, zato je število fazanov prav zadovoljivo.

V lovišču pa je tudi nekaj jerebic, še več pa jerebov, za katere pa med lovci ni preveč zanimanja.

Race, gosi in divje svinje so redki gosti tega lovišča. Je pa tudi nekaj roparic. Lisic je sicer bolj malo, zato pa so se vrane zelo razmnožile in jih bo treba precej odstraniti.

Naprave v lovišču so zadovoljive. Krmišča za fazane in solnice za srnjak številčno odgovarjajo. Tudi lovska čuvajska služba je v glavnem svoje delo uspešno opravila.

MALI OGLASI

- PREKLICI**
● Alojzija Zupušek, Ravne 98, preklicuje neresnično obrekovanje o Jožetu Solini, Ravne 100 in se zahvaljuje, da je odstopil od tožbe.
- Veljavnost plačilnega kartončka RLV številka 114 preklicuje Maks Maurer, Šentandraž 46.
- RAZNO**
● Marija Jelen — Brenčič, je izdala zbirko pesmi »Vzdih cvetne dobrane«. Cena 5 din. Naslov: Marija Jelen, Velenje, p. p. 96.

bodo tudi podatke o otrocih, ki so trpeli v taboriščih, zaporih in izgnanstvu. Občinska pionirska komisija bo ves zbrani material uredila in razstavila. Zaradi pomembnosti akcij pričakujejo vsestransko pomoč in razumevanje odraslih. To bo toliko bolj pomembno, saj do sedaj delo in trpljenje medvojnih otrok ni nikjer registrirano.

Pionirji bodo obenem na tej poti posvetili spomin vsem padlim in izkazali pozornost živečim borcem in materam, ki se jih bodo spomnili s šopki pomladanskega cvetja. Grobove padlih pa bodo uredili in na njih prižgali svečke.

DNEVNA LETOVANJA ZA OTROKE

Občinska organizacija Zveze prijateljev mladine Velenje bo za otroke Soštanja in Velenja organizirala letos dnevna letovanja.

Doslej so vsako leto uspeli poslati precejšnje število otrok na morje. Ta oblika je ob trenutnih težjih prilikah postala našim družinam predraga. Zato je predsedstvo občinske zveze prijateljev mladine sklenilo, da bo poizkušalo letos organizirati letovanja ob morju le za tiste otroke, ki jih bo posebej priporočal zdravstveni dom Velenje. Ne bi bilo prav, da bi tudi oboleli otroci, ki jim morje pomaga k izboljšanju zdravstvenega stanja, ostali med počitnicami brez možnosti letovanja, ker bi jim družba odrekla pomoč.

Ker pa večina otrok ostaja vse počitnice doma, so se odločili, da bodo zanje pri vili Široko postavili večji tabor, ki bo lahko sprejel 100 otrok dnevno. V tabor bodo prihajali ob 9. uri dopoldan in ostali v njem do 18. ure. V tem času bodo dobili opoldan enolončnico in popoldansko malico. Program dela z otroci bo pripravila taborniška družina Pustil grad iz Soštanja, ki ima s to-

vrstnim vzgojnim delom že precejšnje izkušnje. Zeleni bi, da bi ista skupina otrok prihajala vsaj en teden, da bi v tem času lahko pridobili znanje v spretnostih, ki naj bi jih vsak mlad človek posedoval. Otroci bodo pod šotori, ki jih bodo sami domiselno urejali pod vodstvom vodiča. Tudi oblika bo njihova skrb. V popoldanskem času bodo hodili na soštanjski bazen.

Pripravek staršev za tako organiziran način letovanja bo znašal dnevno okrog 500 din. V znesku sta zajeta dva obroka, vstopnina za kovanje in prevoz iz Velenja v Soštanj ter obratno (Soštanjčanom ta prispevek odpade). Ostale stroške bodo krili iz drugih virov.

V taboru se bodo izmenjavale v avgustu 4 skupine otrok, ki jim bodo omogočili, da bodo svoj prosti čas koristno in prijetno preživljali na svežem zraku, ob športnih igrah, pridobivanju taborniških veščin in kovanju. Vse to v prijetni tovariški družbi.

Za kmetovalce

Tudi mesar je lepo biti

Kakor vsako leto, tako bodo tudi letos potrebovali določeno število vajencev in vajenk za izučitev poklica v mesni industriji oziroma prodaji.

Novi zakon o srednjem šolstvu je lani omejil sprejemanje učencev brez osemletke v vseh panogah industrije. Za poklice v mesni industriji že pred leti niso imeli zadovoljivega števila kandidatov. Sedaj, ko je potrebna zaključena osmetka, bo to še težje. Večina mladine se po končanem osemletnem šolanju vključuje v druge, bolj znane poklice, medtem ko za mesno stroko niso zainteresirani. Vzroki so pri tem različni in se kažejo docela v stari miselnosti klasičnega dela na obrtni način.

Odločitno vlogo pri usmerjanju mladih bi morali odigrati že v šolah in nato poklicni usmerjevalci mladine pri zavodih za zaposlovanje. Če bi naši mladini znali prikazati dobre in slabe strani mesarskega poklica, verjetno ne bi bilo težav pri izpopolnitvi praznih učnih mest. Prav zaradi tega se mladina usmerja v tiste poklice, ki jih bolj pozna in je o njih temeljiteje seznanjena. Dogaja se, da v nekaterih poklicih sprejmemo v uk 50 odstotkov manj učencev, kot pa je prijavljenih.

Dandanes ne gre več za opek profil mesarja, temveč se mladina lahko odloča za: izdelovalce mesnih izdelkov, klavce-mesarje in sekače — prodajalce.

Taka odločitev je torej pomembna že pri sklenitvi učne pogodbe. Opisani način izbire je za bodoči poklic velikega pomena, saj učenec dela samo

na področju, za katerega se je učil, to pa je edina prednost pred klasičnim načinom (obrotniški način), kjer je učenec delal in se izučil vsega dela — od klanja do prodaje potrošnikom. Prednost novega usposabljanja kadrov je tudi v tem, da se učenec specializira za konkretno delo v proizvodnji ali prodaji.

Učna doba traja 3 leta in učenci poleg praktičnega dela obiskujejo vsako leto določen čas teoretični del pouka na živilski šoli v Mariboru, kjer po 3 letih opravijo zaključne izpite. Kljub povedanemu je treba opozoriti, da vzgaja novi kader zelo načrtno tehniška šola v Petrinji pri Zagrebu, kjer obstaja I. in II. stopnja, ki skupaj trajata 4 leta. Prva stopnja izobražuje kvalificiran kader, ki ima potem vse pogoje za vpis na II. stopnjo, ki daje tehnični kader srednje strokovne izobrazbe oziroma obratne tehnike mesarske in predelovalne smeri.

Kot že omenjeno, brez osemletne šole ni mogoče skleniti učnega razmerja. Pri učencih ne gre za delovno razmerje, temveč za učno, kar jasno dokazuje 1. člen TZDR, ko se sklene pogodba med delovno organizacijo in zasebnim obrtnikom na eni strani in vajencem oziroma starši na drugi strani. Vajenec ne postane član delovne skupnosti za nedoločeni čas, ampak je sprejet v uk za določen čas.

Učna pogodba se sklene med zakonitim zastopnikom (starši) in direktorjem (upravnikom), delovne organizacije. Pogodbo registrira pristojni organ pri občinski skupščini.

Vajenec ne prejema osebnega dohodka po delu, temveč je zanj določena nagrada po pravilniku glede na letnik učenja. Vajenca ne zadenejo posledice, ki so določene za delavce v delovnem razmerju če kršijo delovno dolžnost, temveč podležejo razvezi učne pogodbe.

Zakon o prenehanju uredbe o vajencih določa, da delovna organizacija ni dolžna vajenca po zaključnem izpitu zaposliti, kot je to veljalo pred tem z uredbo o vajencih, ko je delovna organizacija morala po izučitvi učenca sprejeti na delo najmanj 6 mesecev kot KV delavca.

Te pravice sedaj učenci po zaključnem izpitu nimajo, ker bi to bilo v nasprotju z urejanjem delovnih razmerij po TZDR.

Vajencem še vedno pripada dopust po prejšnji uredbi in ne po TZDR, in to vse dotlej, dokler ne bodo izdani republiški predpisi o učencih v gospodarstvu. Dopust po TZDR ne moremo obravnavati zaradi tega, ker niso v delovnem razmerju.

Prepričani smo, da bo članek pri mladih dosegel svoj namen in se bodo mnogi lažje odločili za enega izmed poklicev v mesni stroki.

Za prvomajske praznike vas vabimo v dom na Paškem Kozjaku.

PLANINSKO DRUŠTVO VELENJE pa hkrati čestita k prazniku dela in vabi Velenjčane na prostovoljne delovne akcije pri gradnji nove avtomobilske ceste na Paški Kozjak.

Vsem, ki bodo sodelovali pri gradnji ceste na Paški Kozjak čestitamo k prazniku dela 1. maju.

Svet delovne skupnosti upravnih organov Skupščine občine Velenje

SPOROČILO ZIS, SINDIKATOV IN ZVEZNE GOSPODARSKE ZBORNICE Kolektivi naj ne podaljšujejo praznovanja

Praznik bosta le 1. in 2. maj, podaljševanje bi škodilo proizvodnji.

Zvezni izvršni svet, centralni svet Zveze sindikatov Jugoslavije in zvezna gospodarska zbornica sporočajo delovnim organizacijam:

»Sliši se, da nameravajo nekateri delovni kolektivi podaljšati prvomajske počitnice, s tem da bi zamujeni čas nadomestili z delom na prosti soboto ali nedeljo en teden pred prazniki ali po njih.

Nadomeščanje podaljšanih prazničnih počitnic v drugih dneh ne bi ugodno vplivalo na normalni potek proizvodnje in poslovanja, kot se je pokazalo že doslej. Se zlasti bi to ne bilo

upravičeno v razmerah, ko je veliko delovnih skupnosti preslo na petdnevni delovni teden. Podaljšanje državnih praznikov tudi ne bi bilo v skladu z zakonskimi predpisi, ki samo za izredne primere (nesreče, preprečitev večjih škod ali takrat, ko to zahtevajo delovni procesi) predvidevajo odstopanje od rednega zaporedja delovnih dni.

Iz teh razlogov zvezni izvršni svet, centralni svet Zveze sindikatov Jugoslavije in zvezna gospodarska zbornica priporočajo organom upravljanja gospodarskih in negospodarskih organizacij, da praznujejo prvi maj v predvidenih dveh prazničnih dneh.

DELAVSKA UNIVERZA VELENJE RAZPISUJE VEČERNE ŠOLE ZA ODRASLE

1. EKONOMSKA SREDNJA SOLA — popoldanski oddelek I. letnik.

Število slušateljev je omejeno na 30.

Pogoji za vpis so:
— uspešno končana osemletka ali njej ustrežna šola;
— vsi kandidati morajo biti zaposleni na delovnih mestih, za katera izobražuje šola;
— in stari najmanj 18 let.

Solanje traja 4 leta. Pouk bo v Delavski univerzi Velenje in se bo začel 15. septembra 1968, če bo dovolj kandidatov.

Rok za vpis je do 31. maja 1968.

Prijave sprejema DU Velenje od kadrovske službe delovnih organizacij s priporočilom in navedbo vpisanih pogojev za vsakega posameznega kandidata.

2. OSNOVNA SOLA ZA ODRASLE — popoldanski oddelek za 7. in 8. razred. Vsako nadaljnje izobraževanje in izpopolnjevanje zaposlenih zahteva končno osemletko, zato smo se odločili, da tudi za sezono 1968/69 razpišemo vpis v oddelke za odrasle.

Pogoji za vpis so:
— uspešno končan 6. oziroma 7. razred osnovne šole, zaželeno je, da je kandidat zaposlen in star najmanj 18 let.

Začetek pouka bo najpozneje 15. septembra 1968. Prijave sprejema DU Velenje do 31. maja 1968 vsak delovni dan od 9,00 do 12,00 ure.

SANITARIE IN SANITARNI

Čistilko v delavskem klubu so vprašali, zakaj ni pospravila sanitarij. Skomignila je z rameni in šla vprašat drugo čistilko: »Cuj, kje pa so sanitarije?« Odgovorila ji je: »Ravno zdaj je odšel sanitarni iz kluba!«

Vsem svojim abonentom, čestitam k prvomajskemu prazniku in se jim še vnaprej priporočam.
Kuharica Marija Vodišek, Tomšičeva 16, Velenje, Mladinski klub

Vaš obveščevalec ŠALEŠKI RUDAR

PRETIRAVANJE
Na eni izmed velenjskih šol se je učitelj razvel: »Dvajset let že učim na tej šoli, ampak tako slabih učencev še nisem imel!« Pa se je nekdo hitro znašel: »Sola pa obstaja vendar šele deset let!«

ZA PRAZNIČNE DNI

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
13					X ¹⁴		X ¹⁵				
16				X ¹⁷			X ¹⁸	X ¹⁹			
20			X ²¹					X ²²	X ²³		
24	X ²⁴	X ²⁵			X ²⁶		X ²⁷		X ²⁸	X ²⁹	
31	X ³⁰	X ³¹	X ³²		X ³³	X ³⁴				X ³⁵	X ³⁶
37			X ³⁷	X ³⁸		X ³⁹			X ⁴⁰	X ⁴¹	X ⁴²
44				X ⁴³	X ⁴⁴				X ⁴⁵		
48				X ⁴⁶	X ⁴⁷			X ⁴⁸			
51					X ⁴⁹			X ⁵⁰			
52								X ⁵¹			
								X ⁵²			

VIDORAVNO: 1. žabja nevesta, 7. vojaški čin, 13. gledališki umetnik, 14. nazdravje franc., 15. davek, ki so ga plačevali kmetje v Bizantu v IV. stoletju, 16. izstop ozona, 17. evropska prestolnica, 19. eden izmed komikov nemega filma, 20. industrijska rastlina, 21. tisti, ki živi na tuj račun, 23. eno največjih gigantov Jugoslavije, 24. nemški predlog, 25. debela polica, 26. ni star, 28. kositer, 29. vojaški poglavar starih plemen, 30. izguba, 32. letenje, 34. grška črka, 36. drevo, 39. naval, napad, 42. poželenje, 44. tuje moško ime, 46. žensko ime, 47. ena izmed barv fičkota, 48. vrag, hudič, 50. zemlja, 51. imeti prilike, 52. več sto, 53. načrt.

NAVPIČNO: 1. stena, velik kamen, 2. reka na Hrvaškem, 3. skakalec s smučmi, 4. pisarniška priprava, 5. industrijski kombinat, 6. oger, 7. izpraševalnica, 8. avtomobilska označba za Pančevo, 9. števnika, 10. velenjska tovarna, 11. oglas, 12. darilo hebr., 17. vrsta glasu, 18. turško žensko ime, 21. smisel, 22. kozmetični preparat, opera, 25. blato, 27. otok na Jadranu, 31. moško ime, 33. korejsko meso, 35. vrsta tkanine, 37. elektro združenje v Sloveniji, 39. začetek kali, 40. skupina ptic, 41. vojaško združenje, 42. gozdne živali, 43. sijaj, blišč, 45. ime franc., 47. vprašalnik, 49. Novi Sad, 51. soglasnik in samoglasnik.

V odstavku

SMARTNO OB PAKI — Na osnovni šoli v Smartnem ob Paki so letos prvič slovesno podelili Kajuhove bralne značke. Tekmovanje, vanj je bilo vključenih precej učencev, je lepo potekalo. Največje priznanje za učence pa je bilo to, da sta jim diplome in značke osebno podelila pisateljica Branka Jurca in pisatelj Franče Bevk.

PODGORA — V Podgori pri Smartnem ob Paki se je sedem posestnikov obvezalo, da si sami napeljejo vodovod. Dela uspešno napredujejo, to

pa zato, ker pri tem prostovoljnem delu sodeluje mlado in staro. Na tem skalnatem predelu ni vode, zato je hvalevredno, da je posestnik Vinko Likeb dal v uporabo svoj vodnjak, iz katerega bodo črpali ostali sosedje zdravo pitno vodo. Tudi za zemljišče, po katerem bo tekla vod, v glavnem po njegovem terenu, ne zahteva odškodnine. Zaveda se pač, da je dobro sosedstvo najlepše, kar družijo ljudi v dobrih in slabih časih. Stroški bodo znašali kljub prostovoljnemu delu precej, zato smo prepričani, da jim bo pri tem koristnem delu priskočila na pomoč s primernim zneskom tudi občina, ki je bila občanom še vedno naklonjena.

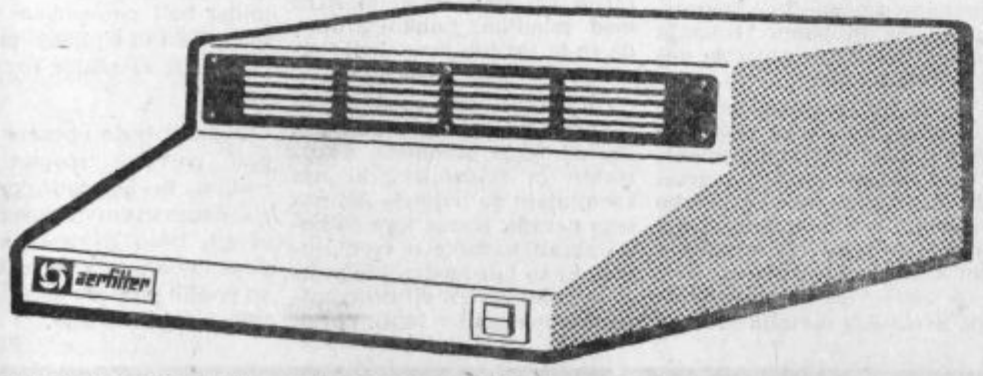
tudi vas jezi...?

- ...če v stanovanju vonjate jedi, ki jih pravkar kuhate?
- ...če se mora vaš otrok igrati na slabem zraku?
- ...če se vam oblačila navzamejo vonja po jedeh in ste v zadregi pred gosti?
- ...če je vaše vsakodnevno delovno okolje polno pare, dima in neprijetnega vonja, pohišstvo pa vlažno in mastno?

Rešitev je tu! V tujini, kjer izdelek že nekaj časa s pridom uporabljajo, so mu nadeli ime »čarovnik v kuhinji«. K nam prinaša to korist CHROM METAL iz Velenja. Imenuje se

NEVŠEČNOSTI JE KONEC — »AERFILTER« BO STORIL SVOJE!

CHROM METAL-VELENJE